

MONITOR SOCIAAL DOMEIN 2018

November 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	4
1.1 Waarom deze monitor?.....	5
1.2 Leeswijzer	6
1.3 Gebruikte bronnen	7
2. Samenvatting: de ontwikkelingen in het kort	8
2.1 Algemeen beeld.....	8
2.2 Ontwikkelingen per maatschappelijk effect.....	9
2.3 Conclusies en prioriteiten.....	11
3. Zelfredzaamheid [maatschappelijk effect 1]	14
3.1 Ontwikkelingen	14
3.2 Aandachtspunten	19
THEMA: Armoede & schulden	21
4. Meedoen naar vermogen [maatschappelijk effect 2]	22
4.1 Ontwikkelingen.....	23
4.2 Aandachtspunten	27
THEMA: Eenzaamheid	29
5. Zo lang mogelijk zelfstandig wonen [maatschappelijk effect 3].....	30
5.1 Ontwikkelingen.....	30
5.2 Aandachtspunten	32
THEMA: Mantelzorg.....	33
6. Gevoel van veiligheid [maatschappelijk effect 4]	34
6.1 Ontwikkelingen.....	34
6.2 Aandachtspunten	38
Bijlage 1: deelnemers aan sessies tellen en vertellen	39
Bijlage 2: tabellen	41

Beste raadsleden en inwoners van de gemeente Soest,

Voor u ligt de Monitor Sociaal Domein 2018. Die gaat over een belangrijk en tegelijkertijd bijzonder domein. Geen enkel domein in onze gemeente gaat zo direct over mensen en komt daarmee zo dichtbij.

Kijken met hoofd én hart

Misschien herkent u het wel. Als het gaat over mantelzorg, jeugdzorg, eenzaamheid of schulden, denken we vaak aan ervaringen uit ons eigen leven die deze termen betekenis geven. De Monitor Sociaal Domein gaat daarmee over mij, over u, over uw moeder, uw kinderen, uw buurman. En ook nog eens over dat wat ons het meest dierbaar is: onze kwaliteit van leven. Dat maakt ook dat het gevoel bij het sociaal domein verder gaat dan bij andere domeinen. Kijken naar mensen, hun persoonlijke uitdagingen en kansen, en de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben, zorgt ervoor dat we gemeentelijk beleid en alles wat daarmee samenwerkt, niet alleen verstandelijk, maar ook altijd vanuit ons hart aanschouwen.

In beeld brengen van het sociaal domein

De uitdaging is om in een monitor als deze recht te doen aan het gevoel dat komt kijken bij het sociaal domein, zonder daarmee de feiten en de grote lijnen uit het oog te verliezen. Want juist voor een domein dat zo belangrijk is voor ons allemaal, is het van belang dat we onze feiten op een rijtje hebben en de organisatie op orde. We kunnen het ons niet veroorloven alleen op gevoel te varen of stil te staan in onze ontwikkeling. Het sociaal domein vraagt van iedereen die daar een rol in heeft om open te staan voor zelfreflectie. Reflectie op basis van wat we feitelijk kunnen waarnemen, aangevuld met de betekenis die we geven aan die feiten vanuit persoonlijke ervaringen. Zodat we zorg en ondersteuning voor mensen kunnen blijven verbeteren.

Het is niet eenvoudig om het sociaal domein in beeld te brengen. Het gaat om een breed domein: van 0-100 jaar, van lichte tot zware zorg, voor inwoners met heel verschillende problemen. Onze samenleving en de groepen mensen en individuen die daar onderdeel van uitmaken, vormen een complex samenhangend geheel. Vraagstukken zijn daardoor niet altijd eenduidig of makkelijk beïnvloedbaar.

De Monitor Sociaal Domein 2018 heeft voor onze gemeente een nieuwe vorm

In deze monitor zetten we de zoektocht voort om zowel feiten als betekenis samen te brengen en te laten zien welke beweging we daarin maken. We beogen met deze monitor een zo helder mogelijke weergave van de, of misschien wel *een*, werkelijkheid, zodat we daar met elkaar het gesprek over kunnen voeren.

Het stuk dat u hierna leest, probeert antwoord te geven op de vragen: Wat zetten we als gemeente samen met onze partners in voor onze inwoners en waar lijkt dat effect op te hebben? Wat is er nodig om het nog beter doen voor mensen? En, met de antwoorden op die eerste vragen; wat kunnen dan de onderwerpen zijn waarover we met elkaar in gesprek moeten komen of blijven?

Is deze vernieuwde Monitor Sociaal Domein daarmee het ei van Columbus? Nee, dat kunnen en willen we niet zo stellen. We moeten en willen continue blijven verbeteren. Op zoek naar een nog betere monitor, die samen met een heldere visie, passende begroting en een doeltreffend aanbod bijdraagt aan een sociaal domein dat doet wat het moet doen; bijdragen aan de kwaliteit van leven van uw buurvrouw, uw kleinkinderen, uw vader en van uzelf. Van ons allemaal.

Ik dank u alvast voor uw tijd en aandacht om deze monitor te lezen en nodig u van harte uit om het gesprek te voeren over thema's en prioriteiten.

Hartelijke groet,
Liesa van Aalst
Wethouder Sociaal Domein

1. Inleiding

Deze Monitor Sociaal Domein is erop gericht om in kaart te brengen welke resultaten en effecten we met ons gemeentelijk beleid bereiken in het sociaal domein. Met dat 'gemeentelijk beleid' bedoelen we alle inspanningen van de gemeente Soest rond werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, die voortkomen uit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (kortweg de Wmo), de Participatiewet, Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In de wat ruimere zin van het woord vallen onder 'sociaal domein' ook alle aanverwante taken, zoals handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, de reguliere en bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en (jeugd)gezondheidszorg. We zetten ons in om mét en voor onze inwoners een leefbaar dorp te creëren, waarin betrokken inwoners verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving en hun sociaal netwerk. Voor inwoners die het niet op eigen kracht redden of die niet kunnen terugvallen op een netwerk, organiseren wij passende ondersteuning. We streven ernaar om de ondersteuning dichtbij en toegankelijk te organiseren. Hierbij is de samenwerking tussen medewerkers van de gemeente Soest, en de samenwerking met onze partners, vrijwilligersorganisaties en inwoners onmisbaar.

We zijn ons ervan bewust dat we als gemeente beperkte invloed kunnen uitoefenen op het leven van de inwoners in onze gemeente. We worden als mens immers in belangrijke mate beïnvloed door grote gebeurtenissen in ons leven zoals geboorte en dood, scheiding, onze gezondheid en economische en technologische ontwikkelingen. Tegelijkertijd kunnen we als gemeente wel een belangrijke bijdrage leveren aan de volgende **vier maatschappelijke effecten** (deze zijn eerder ook benoemd in de Strategische Agenda Sociaal Domein):

1. Het vergroten van de **zelfredzaamheid** van mensen
2. Het bevorderen dat mensen naar **vermogen mee kunnen doen**
3. Het ondersteunen dat mensen **zo lang mogelijk zelfstandig wonen**
4. Het vergroten van het **gevoel van veiligheid**

Dat doen we door:

1. subsidies aan en overleg met de basisinfrastructuur (zie definitie 1),
2. (individuele) hulp en ondersteuning door onze teams sociaal domein,
3. en de inkoop van zorg en ondersteuning.

Hierbij werken we samen met diverse lokale en regionale partners in zorg en welzijn.

Uit de literatuur: Wat is een Sociale Basisinfrastructuur?

Radboud Engbersen en Ard Sprinkhuizen gaven in 1998 een definitie van de sociale basisinfrastructuur: 'het geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden (buurten, groepen, netwerken, gezinnen) samen kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving'.

1.1 Waarom deze monitor?

We willen inzicht krijgen en geven in de ondersteuning die we bieden aan inwoners op het gebied van jeugdhulp, zorg, welzijn en werk & inkomen, en welke effecten die ondersteuning lijkt te hebben. We maken daarbij gebruik van de eerder ontwikkelde monitor sociaal domein en de indicatoren die we daar in noemden. Met andere woorden, de cijfers en verhalen die ons iets kunnen zeggen over: zelfredzaamheid, mee doen naar vermogen, zo lang mogelijk zelfstandig wonen en het gevoel van veiligheid van onze inwoners. We noemen dit in deze monitor: de vier maatschappelijke effecten. Deze vier effecten gebruikten we eerder ook al in de Strategische Agenda Sociaal Domein.

Met de monitor proberen we de stand van het sociaal domein in verband te brengen met onze gemeentelijke inzet. Het is een verdieping op de *planning & control cyclus* waarin we kijken naar wat we hebben gedaan, wat het heeft gekost en wat gaan we doen. We willen de monitor steeds beter laten aansluiten bij deze cyclus, zodat de informatie uit de monitor bijvoorbeeld gebruikt kan worden voor het opstellen van de kadernota en de begroting.

De monitor geeft ons, de gemeenteraad en daarmee onze inwoners de mogelijkheid om vanuit een gedeelde weergave van de werkelijkheid te kijken en met elkaar het gesprek te voeren. Wat vinden we van wat we zien? Stemt het ons tevreden of juist niet? En, wat vraagt onze aandacht of moeten we op de agenda zetten samen?

Inzicht in het sociaal domein door tellen én vertellen

Cijfers en percentages laten slechts een deel van de werkelijkheid zien. Achter die getallen zit een wereld van betekenis. Zonder ons te verdiepen in de betekenis van een cijfer ontgaat ons dus waardevolle informatie. Denk bijvoorbeeld aan het onderwerp 'zelfredzaamheid'. Cijfers zeggen niet genoeg om te kunnen begrijpen wat een prestatie het kan zijn om te zorgen voor 'het stabiel houden van de situatie van een inwoner' of om te zorgen dat een oudere 'minder snel achteruitgaat'.

Dat is de reden dat we dit keer, en voor sommige onderwerpen is dat voor het eerst, op basis van de cijfers inhoudelijke gesprekken voerden met verschillende partners uit het sociaal domein. De gesprekken organiseerden we rondom actuele thema's en/of vraagstukken die aansluiten bij de praktijk.

In vijf sessies *Tellen en Vertellen* zijn we met 50 beleidsadviseurs, uitvoerend professionals van onze gemeente én uitvoerend professionals van onze maatschappelijke partners in gesprek gegaan. Op basis van de cijfers keken we naar de ontwikkeling die de indicatoren laten zien en brachten die in verband met onze doelstellingen en dagelijkse ervaringen.

De gesprekken voerden we aan de hand van de volgende vragen:

- Herkennen we de cijfers in de praktijk? Zijn dit de cijfers die we kunnen gebruiken?
- Kunnen we ze verklaren? Welke ontwikkelingen zien we?
- Wat vinden we ervan?
- Wat gaat goed en waar is onze aandacht nog (extra) nodig?
- Wat betekent dat voor de toekomst?

Deelnemers aan de gesprekken gaven aan dat zij het waardevol vonden om op deze manier met elkaar te spreken over de vraagstukken, doelen en resultaten in de gemeente Soest. Verschillende perspectieven kwamen bij elkaar en ontstond er meer inzicht in wat ons nog te doen staat en de oplossingen die we daar voor bieden.

1.2 Leeswijzer

Deze monitor begint met een **inhoudelijke samenvatting** van de ontwikkelingen in het algemeen, per maatschappelijk effect en een samenvatting van de conclusies.

De **hoofdstukken** daarna zijn ingedeeld naar de vier maatschappelijke effecten:

- Zelfredzaamheid (Hoofdstuk 3)
- Mee doen naar vermogen (Hoofdstuk 4)
- Zo lang mogelijk zelfstandig wonen (Hoofdstuk 5)
- Gevoel van Veiligheid (Hoofdstuk 6)

De activiteiten die we als gemeente en maatschappelijke partners uitvoeren dragen niet altijd exclusief bij aan één van de effecten, maar vaak aan een combinatie daarvan. Het sociaal domein is immers geen exacte wetenschap. Hoewel we ons dat beseffen, kiezen we tegelijkertijd wel voor een structuur die zoveel mogelijk recht aan de werkelijkheid. Op die manier stellen we de gemeenteraad, de inwoners van onze gemeente en onszelf in staat om het sociaal domein zo goed mogelijk te doorgronden.

De **opbouw van een hoofdstuk** is voor elk maatschappelijk effect steeds als volgt:

Introductie:

- Omschrijving van wat we bedoelen met het maatschappelijk effect.

Paragraaf 1:

- Omschrijving van de ontwikkelingen die we zien door *vertellen en tellen*.

Toelichting bij het onderdeel 'tellen':

Indicatoren vertaald in tegels met een gekleurd dashboard lampje.

- Oranje: Als het onderwerp waar de indicator voor staat extra aandacht nodig heeft, of we een negatieve ontwikkeling zien, of omdat we die in de nabije toekomst verwachten.
- Groen: Als het goed gaat op dat gebied.
- Geen kleur: In het geval we ons nog geen mening over de stand hebben kunnen vormen. Meestal is dan extra informatie nodig.

Indicatoren en cijfers over 2016, 2017 en 2018. Deze korte overzichten (tabellen), laten waar mogelijk de ontwikkeling in de tijd zien. De tabellen met vergelijking van gemeenten van gelijke grootte en bronvermelding vindt u in bijlage 2.

Paragraaf 2:

- Omschrijving van de aandachtspunten: welke vraagstukken of opgaven zien we op basis van de analyses en de observaties in de lokale praktijk.

Na elk hoofdstuk volgt een specifiek thema. Het zijn thema's die eerder door de gemeenteraad als speerpunten zijn benoemd. Het betreft de thema's: eenzaamheid, mantelzorg en armoede & schulden.

1.3 Gebruikte bronnen

In deze monitor maken we gebruik van cijfers uit verschillende bronnen. We proberen hierbij zo veel mogelijk de oorspronkelijke bronnen te gebruiken en daarnaar te verwijzen. Op waarstaatjegemeente.nl zijn veel gegevens te vinden. Veel van deze cijfers over 2018 zijn pas in de loop van 2019 beschikbaar. De cijfers komen soms tot stand door verschillende bronnen te bewerken en worden regelmatig bijgewerkt. Daardoor komen ze niet altijd precies overeen met de cijfers in bronbestanden zoals wij die bij de gemeente in bezit hebben (bijvoorbeeld de jaarverslagen van samenwerkingspartners), met cijfers die wij eerder hebben gebruikt, óf zijn sommige cijfers niet meer te vinden. We proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen, maar dat lukt nog niet altijd. We gebruikten de cijfers als basis voor de gesprekken, waarbij we met name de beweging – en niet het precieze getal – bekeken hebben.

Hoewel deze rapportage over 2018 gaat, hebben we in de gesprekken af en toe ook gebruik gemaakt van gegevens of ontwikkelingen uit 2019. Bijvoorbeeld wanneer er geen cijfers uit 2018 beschikbaar waren, of wanneer er in de eerste helft van 2019 een relevante ontwikkeling was. Als dat het geval was, vermelden we dit expliciet.

Voorbeelden en casussen anoniem

Beschreven voorbeelden en casussen zijn geanonimiseerd en zodanig bewerkt dat zij niet op personen terug te voeren zijn. Namen die we gebruiken zijn dan ook fictief.

2. Samenvatting: de ontwikkelingen in het kort

Deze samenvatting bestaat uit drie paragrafen waarin de volgende onderwerpen aan bod komen:

- ontwikkelingen in het algemeen;
- ontwikkelingen per maatschappelijk effect;
- en een samenvatting van de conclusies.

2.1 Algemeen beeld

Over het algemeen gaat het goed met de inwoners van Soest

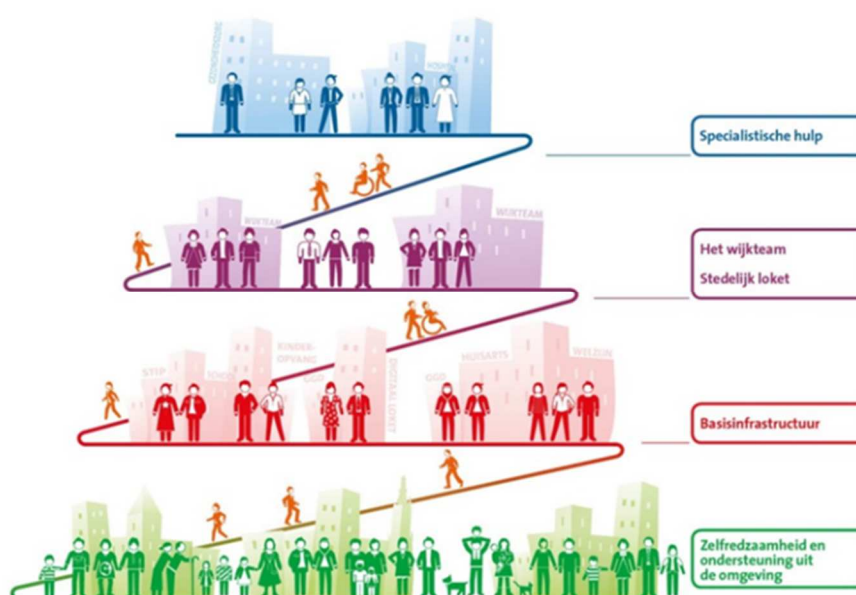
Onze inwoners geven het leven gemiddeld een rapportcijfer 7,8 en ook gevoelens over gezondheid scoren een ruime 7,5. Van onze jeugd tussen de 12 en 17 jaar is 92% voldoende weerbaar.

Zorg en ondersteuning wordt goed gewaardeerd

De zorg en ondersteuning die we als gemeente vanuit de Wmo bieden aan inwoners die dat nodig hebben, komt over het algemeen op de goede plek en wordt gewaardeerd. 80% van de ontvangers kan zich door onze ondersteuning beter redden, 75% ervaart hierdoor een betere kwaliteit van leven. Het aandeel trajecten jeugdhulp dat goed wordt afgerond is gestegen naar 85,3%. Van de inwoners die gebruik maken van voorzieningen binnen de participatiewet geeft 70% aan dat zij door de hulp beter kunnen meedoen in de samenleving. En, 72% van de mensen is (heel) tevreden over de begeleiding die zij krijgen bij zelfstandig wonen.

Samenwerking in de sociale basis

De afgelopen jaren bouwden we aan de sociale basis: een goede basisinfrastructuur voor alle (kwetsbare) groepen. We werken steeds beter samen met partners uit de Sociale Basisinfrastructuur (o.a. Stichting Balans, de SWOS, Welzin en MEE) om de goede doorstroom van cliënten steeds verder te verbeteren. Zowel de doorstroom naar ondersteuning door professionals, als de doorstroom naar hulp van vrijwilligers of van zijn of haar eigen omgeving.

2.2 Ontwikkelingen per maatschappelijk effect

Mensen zelfredzamer maken

- **Jeugdhulp – aantal trajecten blijft stijgen én meer geslaagde hulptrajecten**

Het aantal jeugdhulptrajecten blijft stijgen en de zorgtrajecten worden veelal zwaarder. Het aandeel geslaagde jeugdhulptrajecten is met 10% gestegen tot 85%. We onderzoeken hoe we het betaalbaar kunnen houden zonder in te leveren op de kwaliteit. We richten ons op verbetering van de (doorstroom in de) jeugdhulp en op het verder versterken van de sociale basis.

- **Ambulante begeleiding volwassenen – stijging zet door**

We verwachten dat het aantal mensen dat ambulante begeleiding nodig heeft blijft stijgen. Dit komt onder andere door de afbouw van beschermd wonen voor volwassenen met psychische problemen en/of een licht verstandelijke beperking en door het groeien van de groep zelfstandig wonende ouderen van 75+. We onderzoeken de mogelijkheden, afhankelijk van het aantal beschikbare woningen en het beschikbare budget.

- **Financiële zelfredzaamheid – economie helpt, maar ondersteuning blijft**

De financiële zelfredzaamheid is door het aantrekken van de economie iets gegroeid. Soest kent 2.622 huishoudens in armoede. Dit is de eerste meting sinds in 2017 de armoedegrens op 130% van de bijstand is vastgesteld. We richten ons op het eerder in beeld krijgen van mensen met schulden, zicht krijgen op de verschillende groepen waar we mee te maken hebben en communicatie rondom de diverse inkomensondersteunende regelingen. Verder versterken we de inzet van het in 2019 geopende samenwerkingsverband Geld Op Orde Soest (GOOS), waarmee drempels om hulp te vragen worden verlaagd en waarin samenwerking met professionals en vrijwilligers vorm krijgt.

- **Taal – inzet van vrijwilligers en ervaringsdeskundigen blijft nodig**

Het aandeel mensen met taalachterstand in de bijstand is in 2018 voor het eerst gemeten en is 29%. Taallessen en vervolgactiviteiten blijven van belang om de groep inwoners die het Nederlands niet of minder goed machtig is, zelfredzamer te maken. De inzet van vrijwilligers en ervaringsdeskundigen is daarbij onmisbaar.

Mensen doen mee naar vermogen

- **Arbeidsparticipatie - *we krijgen mensen bovengemiddeld vaak aan het werk***

De instroom van nieuwe cliënten in de re-integratie is iets afgenomen, maar in vergelijking met andere gemeenten vrij hoog. Soest biedt ook de zeer moeilijk bemiddelbare klanten ondersteuning met een passend traject en krijgt hen bovengemiddeld vaak aan het werk. Het aandeel cliënten dat aangeeft dat 'de hulp bijdraagt aan hun participatie' ligt op 70%. Het Sociaal Team, BBS en Balans werken samen om cliënten snel door te verwijzen, te plaatsen in taal-, sport- of beweegactiviteiten of snel een jobcoach te geven.

- **Dagbesteding - *lange adem nodig om een goede plek te vinden***

Het aantal inwoners met dagbesteding neemt toe. Dit betreft bijvoorbeeld mensen met een beperking, mensen die ambulante begeleiding krijgen, of ouderen met (beginnende) dementie. Via dagbesteding proberen we mensen betrokken te houden en structuur en ontwikkelmogelijkheden aan te bieden. We bevorderen het meedoen van onze inwoners door een divers aanbod in de sociale basis op het gebied van kunst, cultuur en sport. Toch blijft het voor sommige kwetsbare groepen lastig om een plek te vinden. Dat vergt een lange adem en blijvende inzet van iedereen: van deelnemers, vrijwilligers én professionals, om te werken aan vernieuwing in het aanbod en ons open te stellen voor iemand die 'anders' is.

- **Eenzaamheid – *probleem dat blijft vragen om aandacht***

Eenzaamheid wordt eens in de vier jaar gemeten. Hoe ouder we worden, hoe groter de kans op eenzaamheid. Ook jongeren en mensen met een beperking die zelfstandig wonen zijn hier kwetsbaar voor. Het is een landelijke trend dat eenzaamheid toeneemt. Vanuit de overheid is het een zeer uitdagend probleem en niet makkelijk op te lossen. Het opmerken van eenzaamheid en een goed aanbod voor ontmoeting en ontplooiing in de sociale basis blijft nodig.

- **Mantelzorgers – *groei en blijvend aanbod voor ondersteuning***

We verwachten een groei van het aantal zwaarbelaste mantelzorgers in onze gemeente. Het bereiken van mantelzorgers om hen te wijzen op ondersteuningsmogelijkheden blijft een punt van aandacht. Het is tekenend voor deze groep dat zij zelf niet snel hulp inschakelen. We onderzoeken ook hoe we de groep goed in beeld kunnen brengen en houden.

Mensen wonen zo lang mogelijk zelfstandig

- **Zo lang mogelijk zelfstandig wonen – *aantal zelfstandig wonende ouderen groeit***

Het aantal 75+ers dat zelfstandig woont is redelijk constant. In de nabije toekomst verwachten we een stijging van deze groep. Rond de 70% van de mensen is tevreden met de aanpassingen en ondersteuning die ze hierbij krijgen. Met de vernieuwingen in de dagbesteding, willen we onder andere voor deze doelgroep een meer divers en passend aanbod creëren.

Mensen voelen zich veilig

- **Gevoel veiligheid – *criminaliteit daalt, gevoel van veiligheid stabiel***

Over het algemeen gaat het in Soest goed als het de veiligheid betreft. De geregistreerde criminaliteit laat een daling zien en het gevoel van veiligheid in de buurt scoort een stabiele 7.

- **Jeugdbescherming – *stijging trajecten jeugdbescherming, inzet op preventie en vroegtijdig ingrijpen***

We zien een toename in het aantal trajecten jeugdbescherming. Deze stijging is regionaal te zien. We richten we ons op preventie: het vroeg in beeld krijgen van mogelijke problemen en het vroegtijdig ingrijpen. We richten ons onder andere op alleenstaande ouders die vaker opvoedvragen hebben, het normaliseren van het gedrag van kinderen (meer nadruk op 'opvoeden' en minder 'behandelen'), het bemiddelen bij vechtscheidingen, het weerbaarder maken van meiden in de tienerleeftijd en scholen bewegen tot een actievere rol in preventie.

- **Meldingen personen verward gedrag – *zorg over toename meldingen***

Er is zorg over de toename van meldingen overlast waarbij personen met verward gedrag betrokken zijn. Samenwerking tussen partners gaat goed, maar er wordt in die samenwerking ook last ervaren van de verscherpte AVG. Dat maakt het uitwisselen van informatie lastiger, terwijl dat soms juist nodig is om een probleem samen aan te pakken. Omdat er in het algemeen voor mensen met verward gedrag die tijdelijk niet thuis kunnen wonen geen snelle verblijfplek beschikbaar is, wordt gekeken naar een mogelijkheid om regionaal 'adempauzebedden' in te richten waar mensen vier nachten kunnen verblijven.

2.3 Conclusies en prioriteiten

De uitkomsten uit de sessies '*Tellen en Vertellen*' zijn vertaald naar een lijst met prioriteiten. Hieronder staat een overzicht van wat we vanuit de gemeente gaan doen:

Doorgaan met het versterken van de sociale basis

Het versterken van de sociale basis komt op tal van punten terug. Met het invoeren van de decentralisaties is eerst de grootste aandacht uitgegaan naar het organiseren en laten doorlopen van de zorg en ondersteuning die mensen nodig hebben. Nu dat na de eerste jaren staat, is er weer meer aandacht voor de sociale basis. Het gaat om het sterker maken en vernieuwen van initiatieven, om het toegankelijker maken van voorzieningen en netwerken in buurten en wijken, en om het nog beter afstemmen van aanbod op de vraag van onze inwoners. Dat zorgt voor een omgeving waarin zorg- en ondersteuningsvragen van mensen op tijd worden gezien en opgelost, mensen contact met elkaar hebben en er toegang is tot bijvoorbeeld laagdrempelige opvoedondersteuning.

We verwachten dat een sterke sociale basis een positieve invloed heeft op de instroom van jeugd in de jeugdhulp en op ondersteuning voor mensen die zelfstandig (gaan)

wonen. Ook verwachten we dat door kennen en gekend worden er verbindingen tussen mensen ontstaan, en dat mensen in die basis kunnen meedoen en zich kunnen ontplooiën en vaardigheden ontwikkelen, zoals het spreken van de Nederlandse taal of het wennen aan een dagritme.

Hoewel we van een sterke sociale basis geen wonderen mogen verwachten, draagt het er wel aan bij om in een vroeg stadium mensen met schulden, mensen die eenzaam zijn, mantelzorgers die de zorg boven het hoofd groeit, jongeren die ondersteuning nodig hebben, etc. in beeld te krijgen. Daarnaast is het een belangrijk middel voor het stimuleren van meedoen en het vergroten van zelfredzaamheid en niet te vergeten het versterken van de samenwerking tussen (buurt)bewoners, vrijwilligers, mantelzorgers, ervaringsdeskundigen en professionals.

Aandacht voor de jeugd

Meer dan 10% jongeren krijgt te maken met jeugdhulp. We willen eerder en (nog) beter signaleren: hoe eerder kinderen met een verstoorde sociale ontwikkeling in beeld zijn, hoe kleiner de kans is dat er al sprake is van ingeslepen gedragspatronen. Daarnaast willen we bij moeilijkheden in de opvoeding het probleem niet te snel tot een stoornis of een dysfunctie van het kind te benoemen (maar juist te normaliseren) én de juiste zorg in te zetten.

We gaan verder met het verbeteren van de jeugdhulp en het verminderen van de gevolgen van vechtscheidingen, onder andere door de inzet van bemiddeling. We leggen verbindingen naar het onderwijs en naar huisartsen. We blijven aandacht geven aan de uitvoering van de sluitende aanpak 18-/18+, waarbij we oog hebben voor de problemen die kunnen ontstaan als jeugd de leeftijd van 18 bereikt.

Personen verward gedrag en/of een GGZ-achtergrond

De (verwachte) toename van personen met verward gedrag en/of met GGZ-problemen, die een plek in de verschillende wijken van Soest krijgen, vraagt om voortdurende samenwerking en afstemming tussen gemeente en verschillende professionals. De inzet van de 'crisiskaart GGZ', een hulpmiddel dat specifiek is ontwikkeld voor deze doelgroep, kan helpen om het aantal incidenten te verminderen. Een goede ontvangst in de straat en de wijk vraagt ook een inspanning van de buurt. Samenwerking tussen onze sociaal professionals, vrijwilligers én buurtbewoners speelt daarin een grote rol. Om in het geval van crisis, mensen te kunnen opvangen, wordt verdergaande samenwerking met gemeenten in de regio onderzocht. Zo wordt gekeken naar een mogelijkheid om regionaal 'adempauzebedden' in te richten waar mensen, ongeacht tot welke doelgroep ze behoren (verslaafd, psychische stoornis, etc.), kunnen verblijven.

Ouderen

Het aandeel ouderen dat zelfstandig woont is de laatste jaren redelijk constant. Er is door de groei van de groep ouderen echter in de nabije toekomst een grotere groep te verwachten die langer zelfstandig blijft wonen. Daar bereiden we ons op voor. De behoefte aan diverse geschikte woningen voor doelgroepen in Soest is in kaart gebracht. De gemeente heeft echter beperkt invloed op de voorraad hiervan. We bouwen de samenwerking met Soester woningbouwverenigingen verder uit om te komen tot het ontwikkelen van innovatieve oplossingen.

Daarnaast zien we het als opgave om de basisinfrastructuur ook wat dit betreft op orde te houden: bijvoorbeeld de ontmoetingscentra in de wijken en de ouderenadviseur blijven belangrijk. Het faciliteren en ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, die

zich niet alleen voor ouderen, maar ook voor vele anderen inzetten, blijven hoog op onze agenda staan.

Armoede & schulden

Armoede en schulden blijft een uitdagend probleem. Hoe langer iemand in armoede verkeert, hoe moeilijker het wordt eruit te komen. Uit onderzoek weten we dat het belangrijk is om in de eerste twee jaar de situatie te verbeteren, daarna neemt de kans erg af.

Armoede en schulden leiden tot stress en ongezonder gedrag, waardoor zorgkosten in de toekomst kunnen toenemen. Daarnaast werkt het inzetten van zorg en ondersteuning op andere vlakken vaak niet, vóóordat de stress van de armoede en schulden is verlicht. We willen mensen met schulden daarom eerder in beeld krijgen en de communicatie rond de inkomensondersteunende maatregelen die we beschikbaar hebben verbeteren. Het in 2019 geopende inlooppunt voor geldzaken draagt hieraan bij. We ontwikkelen dit inlooppunt verder, waardoor drempels om hulp te vragen worden verlaagd. Samenwerking tussen professionals en vrijwilligers krijgt hiermee vorm.

3. Zelfredzaamheid [maatschappelijk effect 1]

Foto: Vilans

Zelfredzaamheid gaat over het vermogen om dagelijkse activiteiten zelfstandig te kunnen doen. Denk aan dag invulling, administratie of relaties onderhouden. Begrippen die vaak in dit verband worden genoemd zijn eigen kracht (zelf kunnen), eigen regie (zelf bepalen) en eigen verantwoordelijkheid (zelf moeten of mogen). Mensen zijn óók zelfredzaam als ze met mensen in hun omgeving hulp organiseren. Dit noemen we samenredzaamheid. (Movisie.nl)

Zelfredzaamheid begint ermee dat kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien. Ook volwassenen redden het af en toe niet op eigen kracht. Als gemeente kunnen we hieraan bijdragen. Dit doen we vooral door te investeren in een sterke basisinfrastructuur waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontplooien. Bijvoorbeeld bij activiteiten van onze maatschappelijke partners zoals Balans, Welzin, SWOS, Idea, en MEE. Of in het verenigingsleven en vrijwilligerswerk. Als onze inwoners, jong of oud, meer zorg en ondersteuning nodig hebben, dan helpen wij daarbij. Om zelfredzaamheid in kaart te brengen kijken we in deze monitor naar gezondheid, inkomen, opleiding en taal.

Uit de praktijk: In beweging komen in de sociale basis

Een alleenstaande dame met fysieke- en angstklachten heeft deelgenomen aan de Nationale Diabetes Challenge. Daar heeft zij meerdere mensen ontmoet die bij haar in de buurt wonen waarmee zij nu regelmatig afspreekt. Ze heeft sindsdien zelfs al aan twee wandelevenementen deelgenomen.

De Buurtsportcoaches ervaren dat het letterlijk in beweging brengen van mensen ook tot beweging op andere vlakken leidt. Niet alleen leren mensen vaardigheden, maar ook doen zij contacten waardoor ze zelfredzamer en actiever worden.

3.1 Ontwikkelingen

Over het algemeen kunnen we stellen dat het goed gaat met de inwoners van Soest. Uit de burgerpeiling blijkt dat inwoners in 2019 over het algemeen even tevreden zijn over hun leven en gezondheid als in 2017. Er zijn echter altijd kwetsbare mensen (jong en oud) die extra aandacht en ondersteuning nodig hebben. 14% van de inwoners geeft aan dat de gezondheid hun deelname aan het maatschappelijk leven matig tot ernstig beperkt. 9% van de inwoners geeft aan dat de financiën hun deelname aan de samenleving beperkt. Beide groepen zijn ten opzichte van vorig jaar iets kleiner geworden.

We vinden het lastig om het dashboard lampje voor deze cijfers in te vullen. We zijn blij met de afname, maar het betreft nog steeds grote groepen van onze inwoners.

Gezondheid

Trajecten jeugdhulp blijven stijgen

Het percentage jongeren met jeugdhulp (11,1%) blijft stijgen en is ongeveer gelijk aan het percentage in gemeenten van gelijke grootte (11,4%). De stijging van jeugdhulp is in heel Nederland te zien. Oorzaken worden gezocht in de toegenomen medicalisering (menselijke problemen worden vaker als een medisch probleem gezien) en de toename in vormen van hulp (zie kader). Positief is, dat het percentage trajecten dat volgens plan beëindigd wordt, ruim is toegenomen tot 85,3%.

De trajecten jeugdhulp nemen toe (●). Door de toename ontstaat een probleem in de doorstroom. Niet alleen door de grotere aantallen, maar ook door de toegenomen zwaarte van de problemen is het lastig om 'af te schalen' van specialistische hulp naar minder specialistisch. Hierdoor raakt de keten van hulp en ondersteuning verstopt. Jongeren moeten soms langer wachten, met het risico dat de problemen erger worden.

Volgens de cijfers: één op de tien jongeren krijgt te maken met jeugdzorg (CBS.nl)

Het aantal jongeren dat jeugdzorg krijgt, stijgt vanaf 2015. In dat jaar kregen 380 duizend jongeren tot 23 jaar jeugdzorg. Vorig jaar, in 2017, waren het er bijna 420 duizend, inmiddels zijn het er 428 duizend (2018). Jeugdzorg, het geheel van jeugdhulp, jeugdbescherming, en jeugdreclassering, is bedoeld voor jongeren tot 18 jaar en kan verlengd worden tot 23 jaar.

Sinds 2015 is de zorg voor jongeren in handen van de gemeenten. Dat het aantal sindsdien stijgt, kan komen doordat gemeenten de jongeren die de hulp nodig hebben beter weten te vinden. Een andere verklaring is dat de jeugdhulp wordt 'opgerekt'. Daarmee wordt bedoeld dat steeds meer vormen van hulp onder jeugdzorg valt, zoals bijvoorbeeld kindercoaches of begeleiding bij dyslexie.

Ambulante begeleiding volwassenen

We zien een toename in het aantal inwoners dat thuis begeleiding en ondersteuning krijgt bij het zelfstandig leven en wonen. Van 227 in 2016, 266 in 2017, naar 326 personen in 2018.

We verwachten dat deze groei de komende tijd doorzet. Een grote groep betreft volwassenen met psychische problemen en/of een licht verstandelijke beperking die specialistische begeleiding nodig heeft. De afname van GGZ-klinieken maakt dat deze mensen vaker zelfstandig wonen, maar wel flinke begeleiding nodig (blijven) hebben. Ook het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen heeft invloed. Het aantal mensen dat aanspraak maakt stijgt en de hulpvraag (zeker bij GGZ-mensen) is vaak complex (●).

Inzet ondersteuning Wmo positief

De inzet van de ondersteuning in de Wmo wordt positief gewaardeerd. 80% van de mensen met ondersteuning geeft aan zich hierdoor beter te kunnen redden, 75% ervaart hierdoor een betere kwaliteit van leven. We willen dit niveau minimaal handhaven (●) .

Inkomen

Financiële zelfredzaamheid

Het aantal huishoudens onder de armoedegrens (in 2017 vastgesteld op tot 130% van de bijstand) is 2622. Dat is bijna 13% van het aantal huishoudens in Soest. In 2018 wordt dit voor het eerst gemeten. We kunnen dit cijfer niet goed vergelijken omdat gemeenten verschillende normen voor armoede hanteren. Het aantal huishoudens in de bijstand is iets gedaald, van 4% naar 3,6%. Dat is ongeveer gelijk aan de 3,7% in gemeenten van gelijke grootte. De daling is grotendeels toe te schrijven aan de verbeterde economische situatie.

Het percentage mensen dat aangeeft dat hun financiën hen matig tot ernstig beperkt om deel te nemen aan het maatschappelijk leven, is gedaald van 11% in 2017 naar 9% in 2019 (○). We zijn blij met de daling, maar het percentage blijft hoog. Het aantal trajecten schuldhulpverlening is iets toegenomen. In 2018 waren dat er 147.

Het aantal huishoudens onder de armoedegrens heeft aandacht nodig (●). Het is belangrijk vroeg in te grijpen bij armoede en schulden. Na twee jaar neemt de kans om eruit te komen snel af. Niet alleen leidt armoede tot stress en ongezond(er) gedrag, ook is het oplossen of verzachten van armoede en schulden een belangrijke randvoorwaarde om andere benodigde hulpverlening een grotere kans van slagen te geven.

Uit de praktijk: Geld Op Orde Soest (GOOS)

In 2019 zijn we in de Plantage gestart met een laagdrempelig inlooppunt voor geldzaken: GOOS (Geld Op Orde Soest). Verschillende partijen waaronder SJI, Schuldhulpmaatje, Welzin, Loket Schulden en de Kredietbank helpen inwoners met vragen over geld en schulden. Doordat de partners nu bij elkaar zitten kunnen zij sneller samenwerken en snel de juiste ondersteuning bieden.

Schooluitval

Het percentage voortijdig schoolverlaters is na een stijging in 2017 licht gedaald naar 1,53%. Het cijfer ligt nog steeds onder het landelijk gemiddelde (●). Het behalen van een diploma (ook wel startkwalificatie genoemd) biedt een belangrijke basis om zelfredzaam te kunnen worden en deel te nemen aan onze samenleving. Het effect van het niet behalen ervan kan groot zijn. We kiezen er als Soest voor om er alert op te blijven en verzuim vroeg te signaleren. Soest werkt aan een sluitende aanpak jeugdzorg-onderwijs-werk. Hier zijn al goede stappen in gezet.

Uit de praktijk: aansluiting Onderwijs-Jeugdhulp – van wie betaalt wat, naar wat maken we samen?

Jurgen heeft een beperking die een grote invloed heeft op het gezin, de ouders en de school. Om hem naar school te kunnen laten gaan als ieder ander kind, werken o.a. de basisschool, koepelorganisatie, zorgaanbieders, het Samenwerkingsverband en de gemeente samen met het gezin aan het ontwerpen van een zogenaamd onderwijs-zorg arrangement. Zo kan Jurgen dicht bij huis naar school en kan hij optrekken met leeftijdsgenoten. Hij groeit en bloeit en het gezin houdt meer energie over. Een mooi en inspirerend voorbeeld van samenwerking tussen Onderwijs en Jeugdhulp.

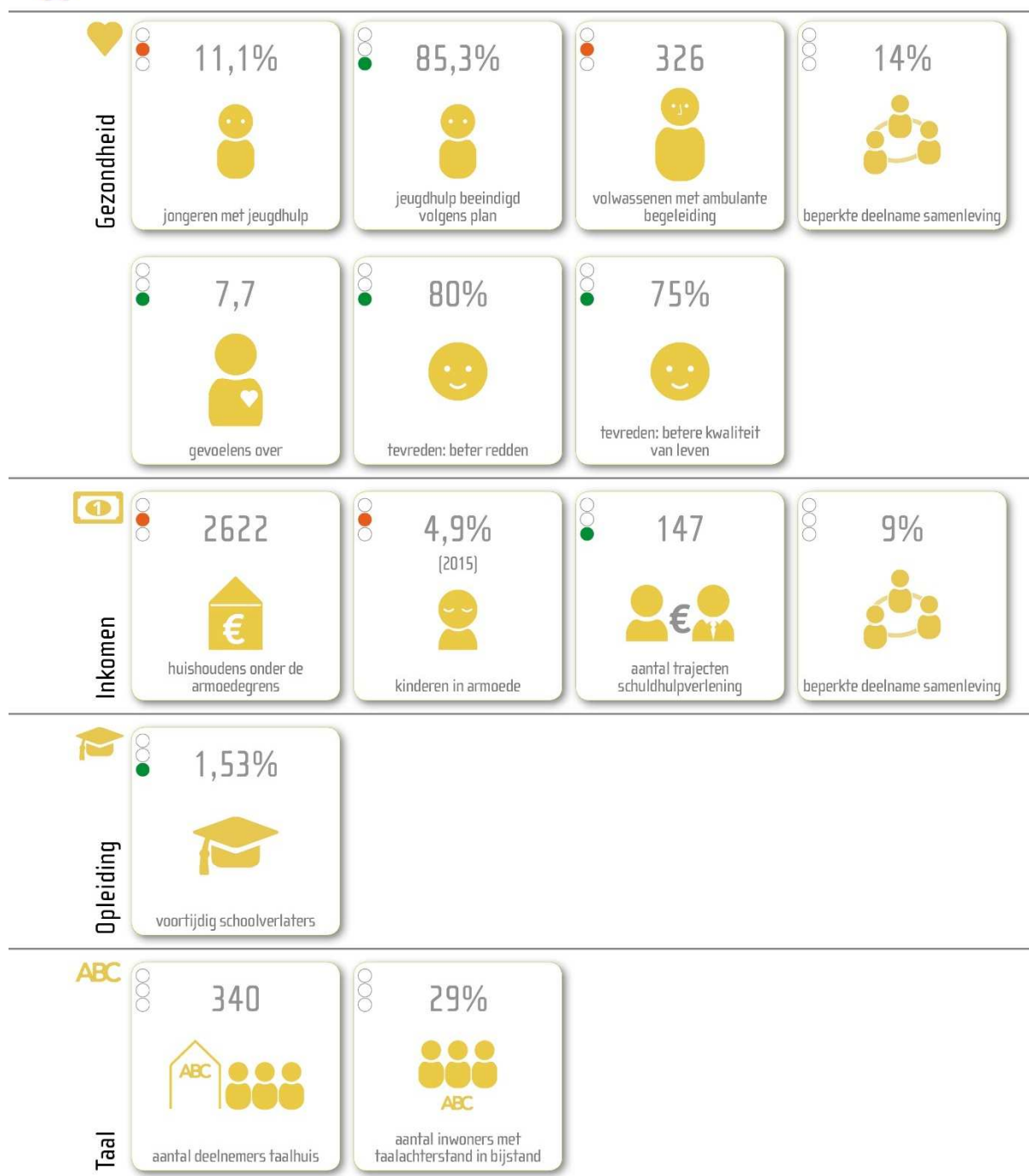
Taal

Het aantal deelnemers aan taalcursussen via het taalhuis is van 300 in 2017 gegroeid naar 340 in 2018. Van het aantal mensen in de bijstand heeft 29% een taalachterstand. Dit is eerder nog niet gemeten en we hebben geen vergelijking met andere gemeenten.

(○) We willen meer zicht op deze groep met taalachterstand. Een goede beheersing van de Nederlandse taal draagt bij aan de zelfredzaamheid van onze inwoners en zorgt ervoor dat zij in brede zin aan het leven kunnen deelnemen. Naast taalcursus is er juist ook aandacht voor het (durven) gebruiken van de taal. Het project om statushouders vroegtijdig te activeren en te betrekken bij activiteiten in Soest werpt haar vruchten af. Zij leren beter en sneller de taal en durven deze in verschillende situaties ook te gebruiken. Verder is er aandacht voor de doorstroming van inburgeraars van de verplichte cursus naar de (vrijwillige) volwasseneducatie. Hierdoor komen ze (meer) in aanraking met de Soester samenleving en blijven ze actief met de Nederlandse taal.

Mensen zelfredzamer maken

Mensen zelfredzamer maken				
Onderwerp	Indicator	2016	2017	2018
Gezondheid 	% jongeren <18 met jeugdhulp t.o.v. totaal jongeren	10,0 %	10,6 %	11,1 %
	% beëindigde jeugdhulptrajecten volgens plan	79,6 %	75 %	85,3 %
	Volwassenen met ambulante begeleiding	227	266	326
	Algemene lichamelijke gezondheid beperkt deelname aan maatschappelijk leven (matig tot ernstig)		15 %	14 %
	Gevoelens over gezondheid rapportcijfer		7,6	7,7 (2019)
	Door de ondersteuning kan ik mij beter redden: ja	78 %	82 %	80 %
	Door ondersteuning heb ik een betere kwaliteit van leven: ja	70 %	75 %	75 %
Inkomen 	% huishoudens in de bijstand	4 %	4 %	3,6 %
	Aantal huishoudens onder armoedegrens (130%)	-	-	2622
	% kinderen in armoede	4,9 % (2015)		
	Aantal trajecten schuldhulpverlening	144	140	147
	Financiën beperken mij om deel te nemen aan het maatschappelijk leven: ja (matig tot ernstig)		11%	9% (2019)
Opleiding 	Aantal voortijdig schoolverlaters (2018=schooljaar 2017/2018)	1,2 %	1,6 %	1,53 %
Taal 	Aantal deelnemers Taalhuis	-	300	340
	Aantal inwoners met taalachterstand in bijstand			29%

3.2 Aandachtspunten

De bespreking van de cijfers en de daarmee verbonden thema's, tijdens de sessies tellen en vertellen levert de volgende punten van aandacht:

- We willen de aanpak van complexe jeugdhulpvragen verbeteren en de kosten beter beheersen. We richten ons daarom op het terugdringen van de wachtlijsten in de jeugdhulp. Dit pakken we regionaal en lokaal aan. Het gaat daarbij om een integrale aanpak (zie kader hieronder), maatwerk voor gezinnen, hulp zoveel mogelijk bieden in de directe omgeving van het kind, voorkomen van uithuisplaatsingen, beperken van instroom en versnellen van de uitstroom uit de duurste vormen van zorg.

Uit de praktijk: samenwerken vanuit verschillende invalshoeken (integraal werken)

Wanneer jongeren en hun gezin bij ons aankloppen voor ondersteuning, brengen we de vraagstukken van die jongere én van het gezin als geheel op alle levensgebieden in kaart. Het doel is om de zorg beter af te stemmen op de vraag, op meerdere vlakken tegelijk te werken, en daardoor meer toekomstbestendig te kunnen helpen. Goede afstemming tussen en samenwerking met alle betrokken (zorg)partijen is daarbij nodig.

- Om de wachtlijsten in de jeugdhulp te voorkomen, moeten we de sociale basis blijven versterken. We investeren in het contact met ouders, bouwen vroegtijdig contact op met jongeren (onder andere door voorlichtingslessen op scholen), organiseren een conferentie met het onderwijs, werken samen om jongeren die in armoede opgroeien in beeld te hebben, en ondersteunen jongeren bij het vinden van een baan.

Uit de praktijk: om wat voor probleem gaat het echt?

In de sociale basis proberen we zowel problemen op te lossen, als ook problemen voor te zijn. Ervoor zorgen dat een menselijk probleem niet direct als een medisch probleem wordt gezien hoort daar ook bij. We richten ons projecten als de ADHD-poli die in 2019 is opgericht. Daarin wordt samengewerkt met huisartsen en stemmen we af met het onderwijs. Door druk gedrag van jeugd niet direct als probleem te bestempelen wordt de druk bij huisartsen verminderd en het onnodig gebruik van specialistische zorg in een aantal gevallen voorkomen.

- We willen armoede en schulden vroeg in beeld hebben. Hoe eerder we erbij zijn, des te groter de kans dat er iets in de situatie kan veranderen. We willen meer zicht op de groepen mensen achter de huishoudens in armoede, bijvoorbeeld AOW'ers, ZZP'ers, gezinnen met kinderen, etc. We richten op het zo vroeg mogelijk in beeld krijgen van mensen met schulden en het verbeteren van de communicatie over de inkomensondersteunende maatregelen die we beschikbaar hebben. Het in 2019 geopende inlooppunt voor geldzaken draagt hieraan bij. We ontwikkelen dit inlooppunt verder, waardoor drempels om hulp te vragen worden verlaagd. Samenwerking tussen professionals en vrijwilligers krijgt hiermee ook vorm.

Wat willen we bereiken?

In de strategische agenda (2016) zijn de volgende doelen op het gebied van armoede en schulden benoemd: Meer inwoners zijn financieel zelfredzaam; inwoners (volwassenen én kinderen) worden niet financieel belemmerd om deel te nemen aan het maatschappelijk leven; we zien schulden vroegtijdig; voorkomen huisuitzettingen; meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn (en blijven) aan het werk; jongeren hebben perspectief.

Om dat te bereiken is sinds 2017 ingezet op een ruimhartig minimabeleid; het bieden van (tijdelijke) inkomensondersteuning als zelfredzaamheid (nog) niet haalbaar is; het vanuit verschillende invalshoeken uitvoeren van schuldhelpverlening; het uitbreiden van mogelijkheden om schulden vroegtijdig te herkennen; het vereenvoudigen van regelingen; en aandacht voor ZZP'ers.

Inzet 2018

In 2018 zien we het aantal aanvragen voor de verschillende regelingen Inkomensondersteuning nog steeds groeien, waaruit we voorzichtig aflezen dat we de doelgroep - mensen met hoge zorgkosten en kinderen in armoede - steeds beter bereiken. Toch is er nog steeds een grote groep mensen die wel recht heeft op minimaregelingen of andere vormen van hulp, maar er geen gebruik van maakt. Als mogelijke oorzaken worden genoemd onwetendheid, gêne en de veelheid aan loketten. Er zijn waardevolle gesprekken gevoerd met de betrokken partijen in onze gemeente. Eén van de resultaten daarvan is het ontwikkelen van een integraal inlooppunt voor inwoners met vragen over geld. Dit inlooppunt (GOOS) is in de zomer van 2019 geopend. We verwachten hiermee bij te dragen aan het voorkomen van schulden, onder andere door een betere samenwerking in schuldhelpverlening. Een voorbeeld hiervan is Schuldhelpmaatje, waar vrijwillige maatjes cliënten helpen met het op orde brengen van, en inzicht krijgen in hun administratie, of met het aanspraak maken op minimaregelingen en andere steunvormen. 70% van deze trajecten slaagt.

Wat betekent dat voor de toekomst?

Aandacht voor armoede en schulden bij onze inwoners is een belangrijke voorwaarde om andere benodigde hulpverlening een grotere kans van slagen te geven. We blijven aandacht hebben voor het uitbreiden van het aantal partners hierin en het aanbod onder de aandacht brengen via veel verschillende kanalen. We blijven GOOS als laagdrempelig inlooppunt ontwikkelen. We passen nieuwe kennis over wat werkt in de aanpak van Armoede en schulden toe in ons aanbod.

4. Meedoen naar vermogen [maatschappelijk effect 2]

Meedoen, participeren, het benutten van eigen kracht, dragen van eigen verantwoordelijkheid. Het zijn voor mensen belangrijke elementen voor een gelukkig en zinvol leven. Ook voor wie dit minder vanzelfsprekend is, omdat zij bijvoorbeeld een beperking hebben, een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben, hun financiën hen beperken, een beperkt netwerk hebben of bijvoorbeeld omdat zij overbelast zijn door een mantelzorgtaak. (Movisie.nl)

Een fulltime betaalde baan is volgens ons het beste middel om mee te doen en zelfstandig te zijn. Andere middelen zijn een deeltijdbaan, vrijwilligerswerk of een zinvolle vorm van dagbesteding. Om een springplank te kunnen organiseren voor inwoners die op eigen kracht niet aan het werk komen, is een stevige samenwerking tussen gemeenten, ondernemers, maatschappelijke partners en het onderwijs noodzakelijk. Samen maken we het voor onze meest kwetsbare inwoners mogelijk om ook mee te doen. Dit doen we vooral door te investeren in een sterke basisinfrastructuur waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontplooien. Het ondersteunen en ontlasten van de mantelzorgers in Soest die de zorg voor hun naasten op zich nemen, zodat ook zij mee kunnen blijven doen, heeft daarbij zeker onze aandacht.

Om zicht te krijgen op het meedoen van onze inwoners en de ondersteuning die we daarbij organiseren kijken we naar arbeidsparticipatie, financiën, opleiding, deelname aan sociale netwerken, vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Uit de praktijk: werkervaring en het ontdekken van talenten

Balans ziet een groei in het aantal deelnemers aan activiteiten waar mensen ervaringen kunnen opdoen met structuur en afspraken, of met het leren van de Nederlandse taal. Het project 'Jobcoach' voor jongeren van 16-21 jaar is succesvol en helpt jongeren bij het opdoen van een goede eerste werkervaring. Dat is belangrijk voor hun verdere loopbaan. Op de 'Werkplaats' kunnen jongeren door samen te werken met onder andere gepensioneerde vrijwilligers hun talenten ontdekken, wat hen voorbereidt op studie en/of werkkeuze.

'Wij krijgen best vaak te maken met jongeren die moeilijk een stageadres of een baan kunnen vinden', zegt directeur Jan Buijze. 'Onze jongerenwerkers proberen daar wel wat aan te doen, maar het liefst hebben wij iemand als vast gezicht voor bedrijven. Door het opzetten van een netwerk en vertrouwen te wekken bij bedrijven, denken we de drempels kleiner te maken.' De jobcoach gaat ook aan preventie doen om te voorkomen dat jongeren uitvallen van school. (AD, 18-2-2019)

4.1 Ontwikkelingen

Het percentage van onze inwoners dat aangeeft dat hun gezondheid en/of financiën hun deelname aan de samenleving beperkt (14%, resp. 9%) geeft aan dat er een grote groep is die onze ondersteuning nodig heeft.

Arbeidsparticipatie

De opleving van de economie is ook terug te zien in de cijfers van Soest. De uitstroom van mensen (jongeren en volwassenen) vanuit de re-integratievoorziening naar werk is na een stijging in 2017 ongeveer gelijk gebleven. Het betreft 126 mensen. De instroom van nieuwe cliënten naar de re-integratievoorziening is afgenomen van 8,9 naar 7,6 per 1000 inwoners (ongeveer 350 personen). In gemeenten van gelijke grootte is dat 4,9 per 1000 inwoners. In Soest wordt dus een groter beroep op de re-integratievoorzieningen gedaan (○). Een mogelijke verklaring voor het grotere beroep is dat we sinds 2016 alle klanten in ons bestand hebben opgeroepen voor een gesprek, en met behulp van een diagnosetool de situatie in kaart hebben gebracht. Uitvoeringsorganisatie BBS biedt alle klanten, ook de zeer moeilijk bemiddelbare, ondersteuning en een passend traject aan. Dat is bijvoorbeeld scholing, stage, proefplaatsing of een training. Door de onderlinge samenwerking tussen bijvoorbeeld het Sociaal Team, BBS en Balans worden cliënten snel doorverwezen, worden ze geplaatst in taal-, sport- of beweegactiviteiten of krijgen snel een jobcoach. Uit vergelijkend onderzoek van Werk en Inkomen blijkt dat BBS mensen, die langer dan 3 jaar een uitkering ontvangen, bovengemiddeld vaak aan het werk krijgt (>30%). Het aandeel cliënten dat aangeeft dat 'de hulp bijdraagt aan hun participatie' ligt op 70%. Wat betreft waardering en plaatsing gaat het dus goed.

Uit de praktijk: vrijwilligerswerk om ervaring op te doen

Eén keer per week zit een medewerker van Buro Vrijwilligerswerk bij Uitvoeringsorganisatie BBS (Werk & Inkomen). Zo kunnen mensen met een nog te grote afstand tot de arbeidsmarkt makkelijker passend vrijwilligerswerk vinden. Tijdens het vrijwilligerswerk doen mensen allerlei vaardigheden op waarna zij óf naar een andere vrijwilligersbaan kunnen doorstromen, naar een werkervaringsplek óf een betaalde baan. BBS heeft veel contacten met lokale werkgevers en werkt daarvoor ook samen met de afdeling Economische zaken van de gemeente.

Financiën

€ 9% van de mensen geeft aan dat hun financiën hen matig tot ernstig beperkt om aan het maatschappelijke leven deel te nemen. Landelijk ligt dat op 10%. Er is een grote groep mensen die wel recht heeft op minimaregelingen maar daar geen gebruik van maakt. Mogelijke oorzaken zijn onwetendheid, gene en de veelheid aan loketten. Gekoppeld aan de informatie over armoede en schulden met betrekking tot zelfredzaamheid blijft dit aandacht vragen (●). Snel handelen en meer inzicht in de groepen achter de cijfers zijn nodig om de kans te vergroten dat mensen weer mee kunnen doen en zelfredzaam kunnen zijn.

Uit de praktijk: verlies van vertrouwen en perspectief

Ali is 19 en heeft een beperkt IQ. In de loop van jaren heeft Ali een grote schuld opgebouwd van bijna €90.000, onder andere door het afsluiten van vijf verschillende telefoonabonnementen die tegelijkertijd blijken te lopen, aankopen op afbetaling en betalingsachterstanden die enorm zijn opgelopen. Ali heeft het gevoel dat het onmogelijk is om deze schuld af te betalen en is daardoor niet gemotiveerd om te gaan werken of om een opleiding te doen.

Deelname aan sociale netwerken

Dagbesteding

176 inwoners kregen in 2018 een indicatie voor dagbesteding: activiteiten waar kwetsbare mensen anderen kunnen ontmoeten, een zinvolle invulling aan de dag geven en waar men zich kan ontplooiën. Dagbesteding wordt gegeven aan mensen met psychische problemen, mensen met dementie of een licht verstandelijke beperking. Zowel aan mensen in beschermd wonen als thuiswonenden. We hebben verschillende gradaties in de dagbesteding en willen dit verder ontwikkelen. Naast meedoen en ontmoeting voor de doelgroep, draagt het eraan bij dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen en kan het mantelzorgers ontlasten. 80% van de cliënten van dagbesteding is (heel) tevreden, zo blijkt uit de eerste meting van ervaringen (●). We willen dit percentage graag handhaven.

Dagbesteding groeit gestaag en de verwachting is dat deze groei verder toeneemt, met name vanwege de vergrijzing (○). Omdat elke gemeente zelf bepaalt of dagbesteding wordt aangeboden als een algemene- of maatwerkvoorziening is vergelijking niet mogelijk.

Eenzaamheid

De GGD doet elke vier jaar onderzoek naar onder andere weerbaarheid onder de jeugd, en eenzaamheid onder volwassenen. Daarvoor maken zij gebruik van een

gestandaardiseerde vragenlijst. De cijfers uit 2016 wijken niet af van de landelijke cijfers: 92% van de jeugd is weerbaar, 33,5% van de volwassenen ervaart eenzaamheid. Uit de burgerpeiling blijkt dat er per wijk verschillen zijn in het aandeel mensen dat eenzaamheid ervaart. De algemene verwachting is dat het aantal eenzame inwoners toeneemt (●). Dit is een landelijke trend. Over onze aandacht voor eenzaamheid leest u meer op de thema-pagina na dit hoofdstuk.

Uit de praktijk: via beweegmakelaar naar G-honkbal

Pieter is 25 jaar en heeft een verstandelijke beperking. Een jaar geleden verwees zijn begeleider bij De Amerpoort hem door naar de Beweegmakelaar Aangepast Sporten (buurtsportcoach) in Soest. Zij heeft Pieter begeleidt naar het G-Honkbal, een aangepaste vorm van honkbal en/of softbal, voor mensen met een (verstandelijke) beperking. Door zijn enthousiaste verhalen ging zijn nichtje Laila van 18 jaar ook op G-Honkbal. Toen bleek dat Laila financiële problemen had en hulp nodig had, is zij door de Beweegmakelaar in contact gebracht met een maatschappelijke werker van Welzin. Laila heeft nu haar financiën op orde en loopt tijdens haar opleiding 3 dagen stage bij Medisch Centrum Molendaal. Zowel Pieter als zij sporten nog altijd met veel plezier.

Vrijwilligers

Met 43% zijn er al veel mensen actief als vrijwilliger in Soest. In gemeenten van gelijke grootte ligt dat iets hoger, nl. 46%. Vrijwilligerswerk is zowel doel als middel. In het vrijwilligerswerk vinden mensen een zinvolle tijdsbesteding waar ze anderen ontmoeten en zich kunnen ontplooiën. Daarnaast is het een middel om vaardigheden op te doen (statushouders oefenen hun Nederlandse taal, anderen oefenen weer een dagritme) of een middel om kwetsbare mensen te ondersteunen (bezoekvrijwilligers, taalmaatjes, schuldhulpmaatje, etc.). Het werven van vrijwilligers als begeleider of maatje voor mensen met een licht verstandelijke beperking en psychische problemen blijkt in de praktijk erg moeilijk. Van de jongeren die door de maatschappelijke stage kennismaken met vrijwilligerswerk, blijft 38% dit daarna doen (●).

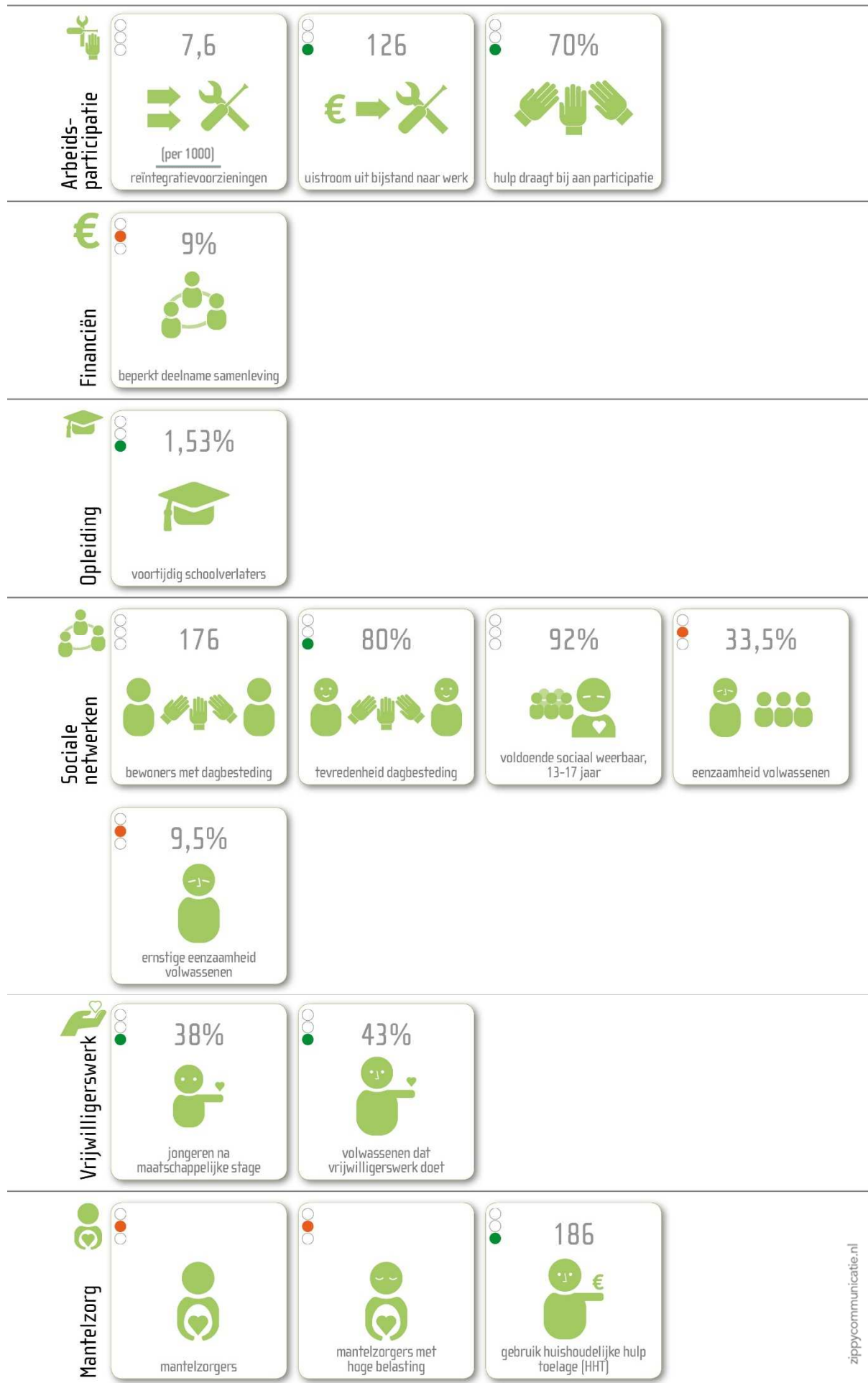

Mantelzorgers

Cijfers uit onderzoeken naar mantelzorg verschillen zodanig dat deze geen eenduidig beeld geven. Dit komt omdat de vraagstelling overal anders is. We moeten nog bepalen welke cijfers de meeste zeggingskracht hebben voor Soest en dus ook welke cijfers we gaan volgen. We ondersteunen mantelzorgers door het aanbieden van ontspanning, respijtzorg (dagbesteding of logeren), emotionele ondersteuning en het bieden van huishoudelijke hulp. Met name mantelzorgers van cliënten met psychische problemen ervaren de zorg vaker als zwaar. Mantelzorgers van naasten met dementie melden zich regelmatig (te) laat voor dagbesteding. Meer over Mantelzorg is beschreven op de thema-pagina na hoofdstuk 5.

Mensen doen mee naar vermogen

Mensen doen mee naar vermogen				
Onderwerp	Indicator	2016	2017	2018
Arbeids-participatie 	Re-integratievoorzieningen (per 1000 inwoners)	8,9	8,7	7,6
	Uitstroom uit bijstand naar werk	106	127	126
	Hulp draagt bij aan participatie	-	70%	-
Financiën 	Beperkt deelname samenleving	-	11%	9 % (2019)
School participatie 	Voortijdig schoolverlaters	1,2 %	1,6 %	1,53 %
Deelnemen aan sociale netwerken 	Bewoners met dagbesteding	154	163	176
	Tevredenheid dagbesteding	-	-	80 %
	Voldoende sociaal weerbaar, 13-17 jaar	92%	-	-
	Eenzaamheid volwassenen	33,5 %	-	-
	Ernstige eenzaamheid volwassenen	9,5 %	-	-
Vrijwilligers werk 	Jongeren na maatschappelijke stage	14%	-	38 %
	Volwassenen	-	42 %	43 % (2019)
Mantelzorg 	Mantelzorgers	-	-	-
	Mantelzorgers met hoge belasting	-	-	-
	Gebruik huishoudelijke hulp toelage (HHT)	102	150	186

4.2 Aandachtspunten

De bespreking van de cijfers en de daarmee verbonden thema's, tijdens de sessies tellen en vertellen levert de volgende punten van aandacht:

- We willen meer inzicht in de groepen die financieel niet zelfredzaam zijn. We analyseren de groep onder de armoedegrens om daar vervolgens meer op maat ondersteuning te bieden. AOW'ers, ZZP'ers, mensen met een betaalde baan, of gezinnen met kinderen vragen om verschillende informatie, ondersteuning en bijhorende aanpak. Het verbeteren van de communicatie over de verschillende beschikbare regelingen wordt direct opgepakt. We onderzoeken of de beschikbare folder met de aanslag gemeentebelastingen kan worden meegestuurd en de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een toegankelijke app met minimaregelingen.
- Om de participatie van onze inwoners te bevorderen worden al veel hulp, ondersteuning en activiteiten in de sociale basis naar tevredenheid ingezet. Een divers aanbod van activiteiten op het gebied kunst, cultuur, sport zorgt voor een

groter bereik van mensen. Toch blijft het voor sommige kwetsbare groepen lastig om een plek op maat te vinden. We werken aan vernieuwing van het aanbod. Zo proberen we bijvoorbeeld om kwetsbare mensen in regulier vrijwilligerswerk te plaatsen, of om verschillende groepen in de dagbesteding te mengen. Dat vergt een lange adem en blijvende inzet van iedereen: van deelnemers, vrijwilligers én professionals, om breder te kijken dan we van oudsher gewend zijn en ons open te stellen voor iemand die 'anders' is.

- Eenzaamheid is een ingewikkeld probleem. Hoe ouder we worden, hoe groter de kans op eenzaamheid. Daarnaast weten we ondertussen ook dat jongeren en GGZ-cliënten die niet meer in een instelling wonen hier kwetsbaar voor zijn. Het is een landelijke trend dat eenzaamheid toeneemt. Het passende aanbod aan ontmoeting en ontplooiing in de sociale basis blijft nodig.
- Het bereiken van mantelzorgers om hen te wijzen op ondersteuningsmogelijkheden blijft een punt van aandacht. Het is tekenend voor deze groep dat zij zelf niet snel hulp inschakelen.

Wat willen we bereiken?

Doel uit de strategische agenda is dat *minder inwoners zich eenzaam voelen*.

Daarom subsidiëren we verschillende partijen voor activiteiten tegen vereenzaming en investeren we in ontmoeting door een goede culturele-, sport-, speel- en leefomgeving. We richten ons op jongeren en andere doelgroepen waaronder ouderen en mensen met een beperking.

Inzet 2018

Begin 2018 is de nota Lokaal Gezondheidsbeleid gemeente Soest door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is het vergroten van de sociale weerbaarheid, inclusief bestrijding van eenzaamheid als een van de speerpunten voor beleid geformuleerd.

Daarnaast bieden verschillende organisaties in Soest activiteiten gericht op het voorkomen en verminderen van eenzaamheid. Zo biedt de SWOS (Stichting Welzijn Ouderen Soest) activiteiten voor alle mensen in Soest en Soesterberg die 55 jaar of ouder zijn en behoefte hebben aan meer sociale contacten om vereenzaming tegen te gaan. SWOS leert mensen ook zelf actie te ondernemen om niet eenzaam te worden en heeft het programma 'tegengaan van vereenzaming van ouderen in Soest'. Ook bijvoorbeeld Welzin en Balans bieden verschillende activiteiten om eenzaamheid tegen te gaan.

Wat betekent dat voor de toekomst?

De verwachting is dat het aantal eenzame inwoners toeneemt. Dit is een landelijke trend waarin Soest niet afwijkt. De focus moet dus niet alleen liggen op eenzaamheid onder ouderen, maar ook juist op de doelgroepen tussen 35 en 45 jaar en jongeren. Steeds meer wordt duidelijk dat eenzaamheid onder jongeren een groot probleem is. Uit landelijk onderzoek door Brandpunt+ onder ruim 800 jongeren tussen de 13 en 20 jaar blijkt dat bijna de helft, 46%, zich soms of vaak eenzaam voelt. Bij meisjes tussen de 16 en 20 jaar is dat zelfs 60%. De gevolgen kunnen ernstig zijn: depressie en verslaving. Eenzaamheid is daarmee vergelijkbaar met het risico van roken en obesitas op de gezondheid. Aandacht voor het onderscheid in typen eenzaamheid, de verschillende doelgroepen en kennis over wat werkt bij de aanpak hiervan kunnen hierbij helpen. Het aanbod aan ontmoeting en ontplooiing in de sociale basis blijft nodig.

Een doorkijk in 2019

In 2019 werd binnen onze organisatie een bijeenkomst georganiseerd over eenzaamheid. Doel was een gezamenlijke visie te formuleren op eenzaamheid, te bekijken welk beschikbaar aanbod er inmiddels al is en wat er qua aanbod nog gemist wordt. Ook is begonnen met te bekijken wat de stip op de horizon zou moeten zijn. Dit wordt in de 2e helft van 2019 nog verder uitgewerkt. Wij willen daarbij bewuster omgaan met de verschillende typen eenzaamheid.

Daarnaast zijn wij met een van de adviseurs van het landelijk programma Eén tegen Eenzaamheid in gesprek gegaan over het starten van een lokale coalitie tegen eenzaamheid. Een lokale aanpak tegen eenzaamheid vanuit verschillende invalshoeken, waarbij we samen optrekken met lokale organisaties. Vanuit deze invalshoeken richten lokale partijen een toekomstbestendige aanpak in, waarin iedereen verantwoordelijkheid neemt. Onze gemeente staat hiervoor open en hoopt eind 2019 ook bestuurlijk commitment te krijgen om een lokaal convenant te kunnen ondertekenen.

5. Zo lang mogelijk zelfstandig wonen [maatschappelijk effect 3]

Het is landelijk beleid dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan wonen, waar mogelijk in de eigen vertrouwde leefomgeving of in het eigen vertrouwde huis. In Soest kiezen we ervoor om expliciet vanuit de Wmo bij te dragen aan zelfstandigheid van mensen. Daarnaast is de toegang tot beschermd wonen en de maatschappelijke opvang aan steeds strengere voorwaarden gebonden en hopen we dat verschillende kwetsbare mensen, bijvoorbeeld met psychische problemen, een thuis vinden in de wijk. Dit vraagt iets van ons allemaal: als mantelzorger, als buurtgenoot, als vrijwilliger, maar ook als professional.

Om het langer zelfstandig wonen te monitoren kijken we naar gezondheid en naar de geboden ondersteuning. We kijken naar de grootte van de groep zelfstandig wonende 75+ -ers en naar het aantal Wmo voorzieningen (die betreffen alle volwassenen). Sinds 2019 wordt bijgehouden hoeveel indicaties er voor beschermd wonen worden afgegeven. Verder willen we in de nabije toekomst cijfers gebruiken over de doorstroom vanuit de maatschappelijke opvang. Bij de ondersteuning kijken we naar tevredenheid met de woningaanpassingen en met de geboden begeleiding.

5.1 Ontwikkelingen

In verschillende sessies Tellen en vertellen is het onderwerp 'zelfstandig wonen' en wonen in het algemeen, aan de orde geweest. Daarbij wordt het beschikbare woningaanbod door meerdere professionals als een knelpunt genoemd. Een gemeente heeft beperkt invloed op de voorraad aan geschikte woningen. We hebben in 2018 een onderzoek laten uitvoeren, waarbij de behoefte aan woningen voor diverse doelgroepen in kaart is gebracht: mensen met dementie, kwetsbare ouderen, mensen met een beperking, mensen met psychische problemen, daklozen en jongeren die in instellingen verblijven.

Gezondheid

Aantal Wmo voorzieningen daalt

Het aandeel zelfstandig wonende ouderen van 75+ is gelijk gebleven. Dit aandeel ligt in Soest iets hoger dan in gemeenten van gelijke grootte. Tegelijkertijd is het totale aantal voorzieningen Wmo dat is afgegeven in 2018 de afgelopen drie jaar iets gedaald, en is dat iets lager dan in vergelijkbare gemeenten. We denken dat we dit deels kunnen verklaren doordat het 'gewoner' wordt ondersteuning vanuit het netwerk van de mensen

zelf te organiseren (Soest is in 2013 reeds gestart met de kanteling van de zorg). Een andere verklaring is het aantal indicaties huishoudelijke hulp. Hoewel het abonnementstarief lager is geworden, is sinds de invoering van het nieuwe beleid in 2018 het aantal indicaties afgenomen. Bij de invoering van het nieuwe beleid Huishoudelijke Hulp per 1-1-2018 hebben alle toenmalige cliënten opnieuw een indicatie gekregen. In het nieuwe beleid wordt nadrukkelijk ook gekeken naar wat men nog zelf kan doen. Ook dat leidt tot minder indicaties.

Beschermd wonen

Sinds 2015 wordt beschermd wonen door Rijks beleid langzaam afgebouwd. Aan de ene kant vanuit het idee dat mensen die zelfstandig kunnen wonen (met begeleiding) daar ook baat bij hebben en daar gelukkiger van worden. Ondersteuning wordt nu dus georganiseerd vanuit de behoefte en vraag van een inwoner en niet vanuit het aanbod. Aan de andere kant is er ook minder landelijk budget voor beschikbaar.

Van de groep mensen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is (het Rijk is namelijk financieel verantwoordelijk voor mensen met een zware zorgbehoefte), blijft volgens de inschatting de helft in beschermd wonen en de andere helft gaat zelfstandig wonen met ambulante begeleiding. Dit wordt betaald vanuit de Wmo. We gaan het aantal indicaties beschermd wonen in combinatie met ambulante begeleiding volgen om te zien wat de effecten van afbouw beschermd wonen voor Soest zijn.

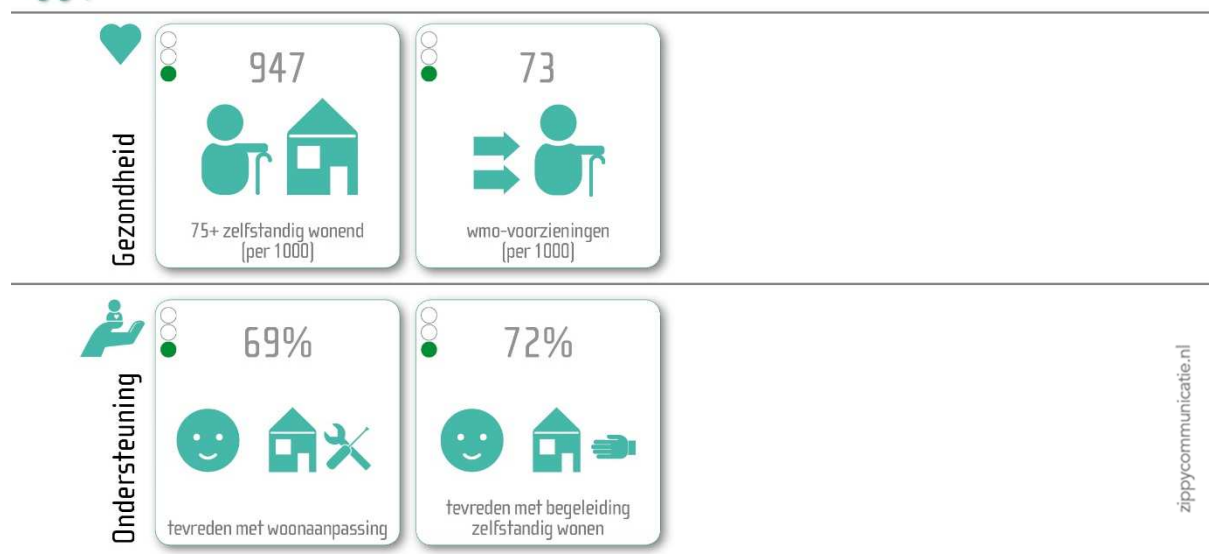
Ondersteuning bij wonen

Om het langer zelfstandig wonen voor jong en oud mogelijk te maken is niet alleen de inzet van woningaanpassingen en voorzieningen belangrijk, maar is juist ook de inzet van en samenwerking tussen mantelzorgers, vrijwilligers, burens en professionals onmisbaar. Het aandeel mensen dat tevreden is met de woningaanpassingen en/of -voorziening en met de (professionele) ondersteuning bij het zelfstandig wonen is rond de 70% (●).

Mensen wonen zo lang mogelijk zelfstandig

Mensen wonen zo lang mogelijk zelfstandig				
Onderwerp	Indicator	2016	2017	2018
Gezondheid 	75+ zelfstandig wonend (per 1000 inwoners)	948	-	947
	Wmo-voorzieningen (per 1000 inwoners)	88	83	73
	Aantal indicaties beschermd wonen			59 (2019)
	Doorstroom vanuit maatschappelijke opvang			
Ondersteuning 	Tevreden met woonaanpassing	-	-	69%
	Tevreden met begeleiding zelfstandig wonen	-	-	72%

5.2 Aandachtspunten

De bespreking van de cijfers en de daarmee verbonden thema's, tijdens de sessies tellen en vertellen levert de volgende punten van aandacht:

- We zetten in op verdere samenwerking met Soester woningbouwverenigingen en het ontwikkelen van innovatieve projecten op het gebied van wonen. We onderzoeken in 2019 het project 'Kamers met Kansen', waarin jongeren met een moeilijke achtergrond met lichte coaching de laatste stap tot zelfstandigheid zetten. Daarnaast gaan we onderzoeken of we 'omklapwoningen' kunnen realiseren. Dit is een andere manier om de doorstroom van beschermd naar begeleid wonen te maken. Omklapwoningen zijn woningen waar je eerst beschermd woont, maar die je later zelf kunt huren, zodat je niet hoeft te verhuizen als je stappen richting zelfstandigheid hebt kunnen maken.
- Met betrekking tot zelfstandig wonen maken we een onderscheid tussen mensen die langer thuis willen blijven (zoals ouderen of mensen met een beperking) en mensen die vanuit bijvoorbeeld een instelling de stap naar zelfstandig wonen moeten maken. Voor beide groepen is het van belang om aandacht te hebben voor hoe je de ondersteuning die zij nodig hebben goed kunt organiseren. Daarvoor is goede samenwerking tussen het eigen netwerk van de mensen, professionals, vrijwilligers én mensen in de buurt nodig. Dat gaat dan bijvoorbeeld om het maken van duidelijke afspraken over wie het aanspreekpunt is voor de ondersteuning en zorg. En het organiseren van een vangnet voor als de situatie van de zorg thuis toch niet goed gaat. Het is daarom belangrijk om mantelzorgers, familie of burens te betrekken in de (organisatie van) de zorg.

Wat willen we bereiken?

Doel uit de strategische agenda is het bereiken van meer mantelzorgers. Daarom bouwen we aan een netwerk voor mantelzorgondersteuning waarin de behoefte van de mantelzorger centraal staat.

Inzet 2018

In 2017 en 2018 zijn afspraken gemaakt in een convenant met 19 netwerkpartners in zorg en welzijn. Het Steunpunt Mantelzorg is onderdeel daarvan, en heeft coördinerende taken binnen dit netwerk. De partners in het netwerk mantelzorg werken samen aan het bereiken van de volgende doelen:

1. Vroegtijdig opmerken als mantelzorgers het zwaar hebben, adequate ondersteuning en waardering
2. Ondersteuning en waardering als onderdeel van de reguliere werkzaamheden van de netwerkpartners
3. Optimaal functionerend netwerk door middel van kennisuitwisseling, informatievoorziening, afstemming van dienstverlening en ontwikkeling van nieuwe diensten en producten ten behoeve van mantelzorgers.

Dit heeft geleid tot:

- ✓ Een beter zichtbaar ondersteuningsaanbod via de website Zorgzaamsoest.nl voor de doelgroepen cliënten, mantelzorgers en professionals;
- ✓ Verder ontwikkeling van het Steunpunt Mantelzorg waardoor er meer ruimte ontstond voor de coördinerende taken binnen het netwerk;
- ✓ Het bereiken van mantelzorgers door het aanbod van waarderingsmogelijkheden, huishoudelijke ondersteuning (HHT), trainingen, themabijeenkomsten en lotgenotencontact;
- ✓ Het bereiken van mantelzorgers via zorgprofessionals van de gemeente, zorg- en welzijnsorganisaties. Zij ondersteunen de mantelzorger naast de cliënt met een hulpvraag of zorgen voor een passende doorverwijzing.

Wat betekent dat voor de toekomst?

We verwachten dat het aantal (zwaarbelaste) mantelzorgers nog toeneemt. Om hun inzet blijvend mogelijk te maken en hen te ontlasten, doen we het volgende:

- Goede informatievoorziening over de ondersteuningsmogelijkheden. Het is tekenend voor deze groep dat zij zelf niet snel hulp inschakelen en/of niet weten dat er hulp mogelijk is door de toepassing van veel verschillende en ingewikkelde regelingen voor de zorgvrager. Zo is het aanbod van alle vormen van respijtzorg is samengebracht in een respijtkaat Soest die eind 2019 beschikbaar komt.
- Samenwerking tussen de netwerkpartners te blijven stimuleren. Om meer mantelzorgers te bereiken, maar ook om ontwikkelde hulpmiddelen uit te wisselen. In 2019 betrekken we bijvoorbeeld meer netwerkpartners om het mantelzorgcompliment uit te delen, zodat we meer mantelzorgers bereiken. Mantelzorgers ervaren het compliment als positief.
- Het vergroten van het aanbod voor respijtzorg voor mantelzorgers die zorgen voor naasten met een psychische problemen. Zij geven vaker dan andere mantelzorgers aan dat zij de zorg als zwaar ervaren. De vraag naar respijtzorg (zoals logeren) is groot, maar het lukt niet altijd die te bieden. In 2019 hebben we het aantal logeerplekken Wmo in Soest uitgebreid.

6. Gevoel van veiligheid [maatschappelijk effect 4]

Veiligheid in het sociaal domein gaat aan de ene kant over wettelijke verplichtingen en handhaving, maar ook en vooral over de veiligheid van kwetsbare (jonge) inwoners en het gevoel van veiligheid.

Veiligheid heeft raakvlakken met bijvoorbeeld de Jeugdwet, werk, onderwijs, inkomen, welzijn, cultuur en sport. Het is een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar kan alleen tot stand komen door samenwerking tussen alle betrokkenen. Door samen te werken en de verbinding te zoeken, willen we meer grip krijgen op het voorkomen van onveilige situaties waardoor minder reparatie (repressie/handhaving) nodig is.

In de monitor sociaal domein kijken we bij veiligheid met name naar de 'zachte' kant, dat wil zeggen naar de thema's waar veiligheid niet alleen inzet van de politie, maar ook van gemeente en hulpverlening vraagt. Het gaat dan om criminaliteit (Persoonsgerichte aanpak (PGA) en jeugdreclassering), zorg, overlast en het gevoel van veiligheid in de leefomgeving.

Zo werkt dat: de persoonsgerichte aanpak (PGA) en jeugdreclassering

Veel gemeenten kennen personen die ernstige veiligheidsproblemen en/of ernstige overlast veroorzaken. Sommige plegers volharden in dit gedrag of 'groeien door', vaak in combinatie met gedrags- of psychische problemen, verslaving enzovoort. In de PGA werken keten-partners als gemeenten, politie, OM en hulpverlening samen aan een (mix van) interventie(s) afgestemd op de persoon zelf en op zijn (gezin)systeem.

Wanneer een jeugdige van 12 jaar of ouder een strafbaar feit pleegt, krijgt hij of zij jeugdreclassering. In de praktijk bestaat dat uit een combinatie van intensieve hulp aan en toezicht op de jongere door jeugdzorgprofessionals. Het doel is de jongere weer op het rechte pad te brengen en te houden.

6.1 Ontwikkelingen

Over het algemeen gaat het in Soest goed als het de veiligheid betreft. De cijfers laten overwegend positieve ontwikkelingen zien. De geregistreeerde criminaliteit in Soest neemt af. Vrijwel alle cijfers zijn gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2017. Het gevoel van veiligheid in de buurt scoort een stabiele 7. Natuurlijk zijn er ook zaken die aandacht vragen. Bij de resultaten werken we met aantallen omdat bij relatief kleine aantallen percentages sneller een vertekend beeld geven.

Persoonsgerichte aanpak

Het aantal Persoonsgerichte Aanpakken (PGA) schommelt de laatste jaren rond de 10 in onze gemeente. In de PGA werken de ketenpartners samen met onder andere OM, politie, woningcorporaties, Sociaal Team en jongerenwerkers om met een op maat gesneden aanpak en preventieve maatregelen, patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. Deze aanpak werkt criminaliteit verlagend en is daarom een groot succes (●). Soms lukt het een PGA-traject succesvol af te ronden. Dan krijgen mensen hun leven volledig op de rit en kunnen op eigen kracht verder. Dit betreft zo'n twee mensen per jaar.

Aantal jongeren met jeugdbescherming stijgt

De stijging van het aantal jongeren met jeugdbescherming zet verder door. Het betreft in 2018 140 trajecten. Uit regionaal onderzoek blijkt dat deze stijging regionaal zichtbaar is en sterker dan gemiddeld in Nederland. Er wordt vaak ambulante spoedhulp ingezet. Een deel van de oorzaak wordt gezocht in het toegenomen aantal vechtscheidingen en 'verlegenheid' bij bijvoorbeeld scholen om signalen te melden.

Een specifieke groep die naar voren komt zijn meiden in de leeftijd 12-18 jaar. Zij zijn kwetsbaar voor onder andere loverboys en anorexia. Veel problemen zijn verborgen en er is een stijging te zien (●).

Uit de praktijk: in contact in de wijk

In de wijk Smitsveen is medewerker (straathoekwerk) Mitchell aangesteld met de opdracht om de mensen in de wijk te ondersteunen. Hij helpt mensen die een vraag of een probleem hebben en niet weten waar zij daarmee terecht kunnen, bijvoorbeeld over hun financiën, hun gezondheid, overlast door burens, of een tekort aan contacten. Daarvoor is het nodig dat hij goed contact opbouwt met de buurtbewoners. In Smitsveen is hij te vinden op straat, op het Smitsplein of bijvoorbeeld in De Huiskamer. Het doel is dat bewoners eerder en beter de hulp vinden die zij nodig hebben. Mitchell verbindt bewoners met de professionals die hen met hun vraag kunnen helpen. Het is een voorbeeld van het vroegtijdig opmerken van problemen en daarmee meer preventief werken.

Meldingen jongerenoverlast gedaald

Het aantal meldingen overlast door jongeren is flink gedaald. Van 697 in 2016 naar 422 in 2018. Het jeugd- en jongerenwerk zet zich in voor het kennen en herkennen van jongeren, door aanwezigheid op straat, maar ook door bijvoorbeeld voorlichtingslessen op de basisschool in groep 7 en 8. Naast het contact met de jongeren zelf richt het Jeugd Team zich op het contact met de ouders. De indruk is dat de inzet van jeugdboa's sinds eind 2017 positief uitwerkt. Signalen worden met de verschillende partijen afgestemd, waardoor eerder en adequaat kan worden gereageerd. Mensen zijn bereid te melden, weten de gemeente ook goed te vinden (soms rechtstreeks naar de betrokken ambtenaar, soms via een appgroep, de jeugdboa's of soms gewoon via een meldingsformulier op de site). Ook in het contact over de overlast geeft men aan het geen probleem te vinden om de politie te bellen of de gemeente een melding te sturen (●).

Personen verward gedrag en/of een GGZ-achtergrond

Het aantal meldingen is van 69 in 2016 toegenomen tot 112 meldingen in 2018. Hiermee is in Soest dezelfde trend te zien als in heel Nederland. We denken dat dit veroorzaakt

wordt door de strengere voorwaarden waaraan de toegang tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang gebonden is. Hierdoor wonen meer volwassenen met psychische problemen en/of een licht verstandelijke beperking in de wijk en/of zijn zij op straat te vinden. Er is sprake van een goede samenwerking tussen gemeente, politie, boa's en Sociaal Team als het deze kwetsbare doelgroep betreft. Tegelijkertijd ondervindt die samenwerking ook last van de verscherpte AVG, waardoor het lastig is om informatie uit te wisselen die wel nodig is voor een echte gezamenlijke aanpak. De groei leidt ertoe dat er meer tijd en aandacht aan besteed wordt en dat het door de aantallen moeilijker wordt om snel een passende plek te vinden voor mensen die opgevangen moeten worden. De verwachting is dat de groei doorzet (●).

Uit de praktijk: als je nergens naar toe kunt

Dhr. Evan is 70 jaar, heeft een chronische aandoening aan de hersenen en kan niet voor zichzelf zorgen. Vanwege huiselijk geweld krijgt hij een huisverbod opgelegd en mag hij in ieder geval 10 dagen niet in zijn eigen huis komen. Na een nacht in de cel moet dhr. Evan op zoek naar een verblijfplaats. Tijdelijk verblijf bij iemand uit zijn netwerk blijkt geen optie. Hij vertoont verward gedrag en wordt vanwege zijn toestand – het niet voor zichzelf kunnen zorgen – niet toegelaten in de maatschappelijke opvang of een pension. De combinatie verward gedrag en neurologische aandoening maakt plaatsing ergens anders zeer ingewikkeld.

Leefomgeving

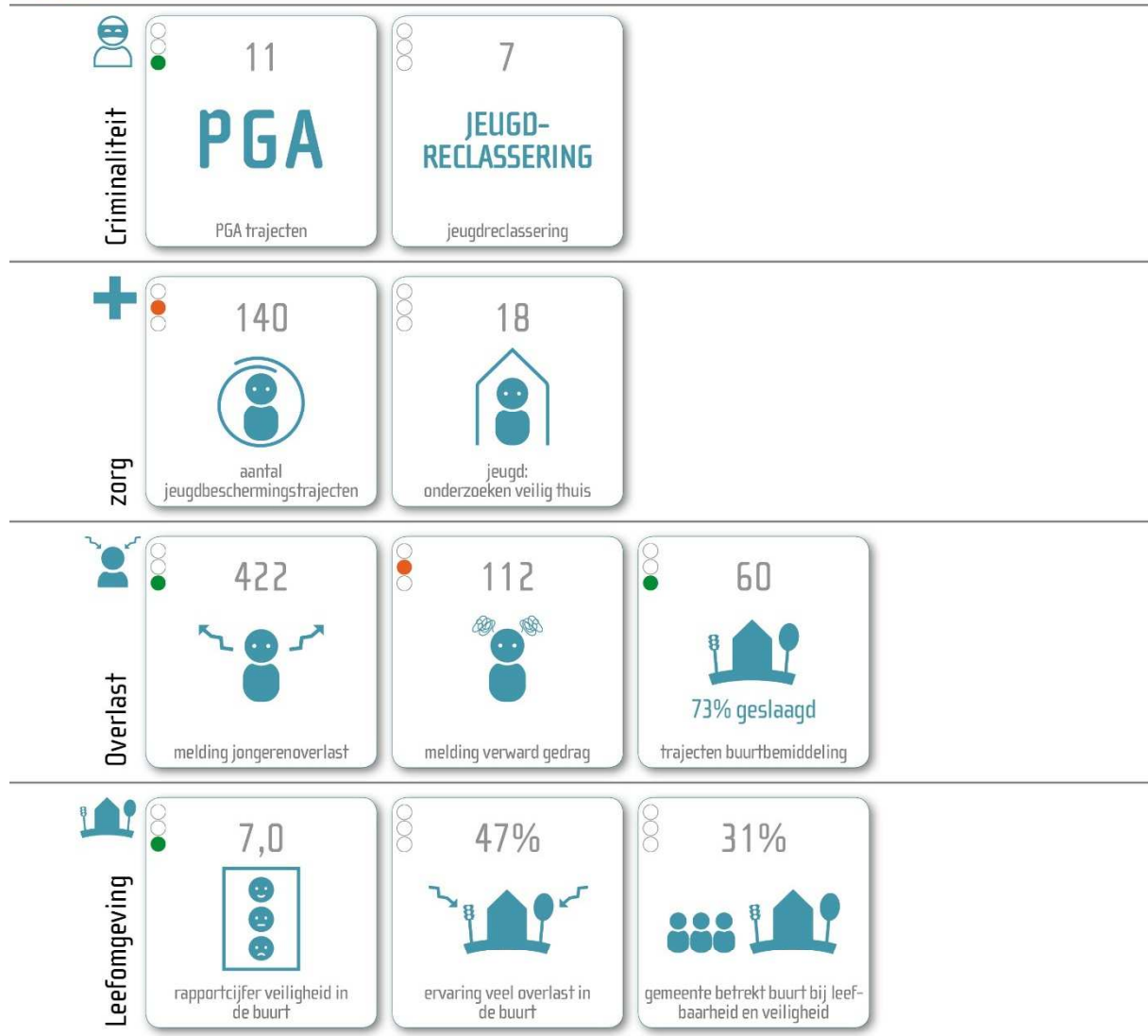
Ongeveer een derde van de inwoners vindt dat de gemeente hen voldoende betreft bij de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. We hopen dat de stijgende lijn ten opzichte van 2015 zich doorzet. Het aantal inwoners dat aangeeft veel overlast in de buurt te ervaren blijft met 47% aan de hoge kant. Het betreft een vergaarbak van klachten (○), van loszittende stoeptegels tot hangjongeren. Meer analyse en onderzoek is nodig om dit cijfer te kunnen uitleggen.

De inzet van buurtbemiddeling, waarbij getrainde vrijwilligers met partijen, die in conflict zijn, in gesprek gaan, levert een mooie bijdrage aan het verminderen van overlast.

Via buurtpreventie, met behulp van de buurtwachtapp, whatsappgroepen en informatieavonden en oefeningen, werken politie en gemeente succesvol samen met inwoners aan een veilige wijk en het voorkomen van criminaliteit met grote invloed op inwoners (zoals bijvoorbeeld woninginbraken).

Mensen voelen zich veilig

Mensen voelen zich veilig					
Onderwerp	Indicator	2015	2016	2017	2018
Criminaliteit 	PGA-trajecten		9	12	11
	Jeugdreclassering		6	7	7
Zorg 	Aantal jeugdbeschermingstrajecten	100	95	125	140
	Jeugd: onderzoeken Veilig Thuis		12	25	18
Overlast 	Meldingen jongerenoverlast		697	562	422
	Meldingen verward gedrag		69	111	112
	Trajecten buurtbemiddeling		52	53	60
	...waarvan geslaagd		80%	80%	73%
Leefomgeving 	Rapportcijfer veiligheid in de buurt	7,1	-	7,0	-
	Ervaring veel overlast in de buurt	47,4%	-	47%	-
	Gemeente betreft buurt bij leefbaarheid en veiligheid in de buurt	24,8%	-	31%	-

6.2 Aandachtspunten

Als we het bovenstaande in overweging nemen, komen we tot de volgende punten op het gebied van veiligheid die in Soest de komende tijd aandacht vragen.

- Blijven bouwen aan relaties met de jeugd in Soest vóórdat problemen zich voordoen. Alleen vanuit de situatie van kennen en gekend worden is het mogelijk om jongeren aan te spreken op hun gedrag en mogelijk overlast gevend gedrag voor te zijn. Het geven van voorlichtingslessen op scholen is hier een mooi middel voor.
- Om een halt toe te roepen aan de stijging van jongeren met jeugdbescherming worden oplossingen gezocht in het versterken van preventie: vroegtijdig opmerken en ingrijpen. De aandacht richt zich daarbij onder andere op alleenstaande ouders die vaker opvoedvragen hebben, het normaliseren van het gedrag van kinderen, het bemiddelen bij vechtscheidingen, het weerbaarder maken van meiden in de tienerleeftijd en scholen bewegen tot een actievere rol in preventie.
- Er is zorg over de toename van meldingen overlast waarbij personen met verward gedrag betrokken zijn. Omdat men met verschillende wetten te maken heeft, blijft uitwisseling van kennis en deskundigheid op de agenda staan. Omdat er in het algemeen voor mensen met verward gedrag die tijdelijk niet thuis kunnen wonen geen snelle verblijfplek beschikbaar is (vaak geen indicatie, geen plek in GGZ en geen reden tot opsluiting bij politie) wordt gekeken naar een mogelijkheid om regionaal 'adempauzebedden' in te richten waar mensen 4 nachten kunnen verblijven. Dit ongeacht tot welke doelgroep ze behoren (verslaafd, psychische stoornis, etc.).

Bijlage 1: deelnemers aan sessies tellen en vertellen

Sessie tellen en vertellen: *Veiligheid* 29-08-2019

Deelnemers:

Magda Jansen	Beleidsadviseur Veiligheid
Ria Hunneman	Beleidsadviseur Jeugd
Mireille Ravoo	Sociaal team
Mark van 't Hoenderdaal	Sociaal team
Enrico Homburg	Jeugdteam
Sandra Punter	Kwaliteitsmedewerker Sociaal Domein
Thomas Kolbrink	Jeugdwerker Balans
Henk Jan Plantinga	Politie, Operationeel Expert Wijk
Danny Tenic	Veilig Thuis SAVE
Alexandra Robbe	Coördinator Buurtbemiddeling

Sessie tellen en vertellen: *Werk en taal* 02-09-2019

Deelnemers:

Alice van Deinsen	Beleidsadviseur Werk en inkomen, dagbesteding
Gwen Visser	Beleidsadviseur Taal en Sociale Werkvoorziening
Elma Hamaker	Beleidsadviseur Wmo, Wonen met zorg
Sandra Punter	Kwaliteitsmedewerker Sociaal Domein
Andrea de Wit	Kwaliteitsmedewerker Sociaal Domein, BBS
Merieke Niessen	Jeugdteam Soest
Sven Vierstra	Klantregisseur Sociaal Team
Robbert Jaspers	Buurtsportcoaches
Jan Buijze	Directeur Balans
Inge Jansen	BBS
Els Rutten	BBS

Sessie tellen en vertellen: *Jeugd* 05-09-2019

Deelnemers:

Ria Hunneman	Beleidsmedewerker Jeugd
Martijn Benschop	Kwaliteitsadviseur
Matthijs van Kooten	Beleidsmedewerker Jeugd
Amy Hogenbirk	Beleidsmedewerker Onderwijs
Heikelien van Dillen	Jeugdteam Soest
Vivian Fontijn	Leerplichtambtenaar Soest
Noesjka van der Pal	Leerplichtambtenaar Soest
Maaïke Draaijer	GGD/gezondheidsbeleid
Jochem Janssen	Balans jongerenwerk
Anas El Idrissi	Balans jongerenwerk

Sessie tellen en vertellen: *niet-arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk en mantelzorg*

09-09-2019

Deelnemers:

Alice van Deinsen	Beleidsadviseur Werk en inkomen, dagbesteding
Elma Hamaker	Beleidsadviseur Wmo, wonen met zorg
Sandra Punter	Kwaliteitsmedewerker Sociaal Domein
Andrea de Wit	Kwaliteitsmedewerker Sociaal Domein
Sven Vierstra	Sociaal Team Soest
Amanda Minkema	Mantelzorgcafé Soest
Gerco Ziermans	Fact, begeleider IPS
Karlijn Nabben	MEE
Laura Ronnenberg	MEE
Hilde Roos	Algemeen maatschappelijk werk, Welzin
Margo Bruins	King Arthur dagbesteding
Idelette Sleurink	SWOS

Sessie tellen en vertellen: *armoede en schulden*

10-09-2019

Deelnemers:

Alice van Deinsen	Beleidsadviseur werk en inkomen, dagbesteding
Lianne Luijk	Beleidsadviseur werk en inkomen
Carla Smits	BBS Schuldhulpverlener
Margriet van de Brink	BBS-kwaliteitsmedewerker
Sandra Meijerink	Kredietbank, Schuldhulpverlener, budgetcoach
Liesbeth Poortvliet	Coördinator Schuldhulpmaatjes
Arianne Niks	Coördinator Jeugdsportfonds
Roeland Bouricius	Coördinator Stichting Leergeld
Hannah Faas	Welzin
Jacques van Gent	Sociaal raadslieden SJI

Bijlage 2: tabellen

1. DE ZELFREDZAAMHEID VAN MENSEN IS VERGROOT							
Onderwerp	Indicator	Toelichting	2016	2017	2018	Klasse ¹ 2018	Bron
Gezondheid 	Jongeren met jeugdhulp	% jongeren <18 met jeugdhulp t.o.v. totaal jongeren	10,0 %	10,6 %	11,1 %	11,4%	WSJG
	Jeugdhulp beëindigd volgens plan	% beëindigde jeugdhulptrajecten volgens plan	79,6 %	75 %	85,3 %	82,2 %	WSJG
	Volwassenen met ambulante begeleiding	Aantal volwassenen met ambulante begeleiding	227	266	326	-	Zorgmonitor BBS
	Beperkt deelname samenleving	Algemene lichamelijke gezondheid beperkt deelname aan maatschappelijk leven (matig tot ernstig)		15 %	14 %	15 %	PON-burgerpeiling 2019
	Gevoelens over	Gevoelens over gezondheid, rapportcijfer		7,6	7,7 (2019)	7,7	PON-burgerpeiling 2019
	Tevreden: beter redden	Door de ondersteuning kan ik mij beter redden: ja	78 %	82 %	80 %	78%	CEO 2018, 2017, 2016
	Tevreden: betere kwaliteit van leven	Door ondersteuning heb ik een betere kwaliteit van leven: ja	70 %	75 %	75 %	-	CEO 2018, 2017, 2016
Inkomen 	Huishoudens in de bijstand	% huishoudens in de bijstand	4 %	4 %	3,6 %	3,7%	WSJG
	Huishoudens onder armoedegrens	Aantal huishoudens onder armoedegrens (130%)	-	-	2622		Stimulanz, minimascan 2018
	Kinderen in armoede	% kinderen in armoede	4,9 % (2015)			6,58% (NL 2015)	WSJG
	Aantal trajecten schuldhulpverlening	Aantal trajecten schuldhulpverlening	144	140	147	-	BBS
	Beperkt deelname samenleving	Financiën beperken mij om deel te nemen aan het maatschappelijk leven: ja (matig tot ernstig)		11%	9% (2019)		PON-burgerpeiling 2019
Opleiding 	Voortijdig schoolverlaters	% voortijdig schoolverlaters (2018=schooljaar 2017/2018)	1,2 %	1,6 %	1,53 %	1,9 % NL	WSJG en onderwijsin cijfers.nl
Taal 	Aantal deelnemers Taalhuis	Aantal deelnemers Taalhuis	-	300	340		Idea jaarverslag
	Aantal inwoners met taalachterstand in bijstand	Aantal inwoners met taalachterstand in bijstand			29%		BBS

¹ Klasse = Grootteklasse van gemeenten. Soest vergelijken we met gemeenten met een inwoneraantal tussen de 25.000 en 50.000 inwoners.

2. MENSEN DOEN MEE NAAR VERMOGEN

Onderwerp	Indicator	Toelichting	2016	2017	2018	Klasse 2018 [1]	Bron
Arbeids-participatie 	Re-integratievoorzieningen (per 1000 inwoners)	Aantal nieuwe re-integratievoorzieningen per 1000 inw 15-75 jr.	8,9	8,9	7,6	4,9	WSJG
	Uitstroom uit bijstand naar werk	Uitstroom uit bijstand naar werk	106	127	126	-	BBS
	Hulp draagt bij aan participatie	Hulp draagt bij aan participatie: ja	-	70%	-	-	KTO BBSuo
Financiën 	Beperkt deelname samenleving	Financiën beperken matig tot ernstig de mogelijkheden om deel te nemen aan maatschappelijke leven	-	11%	9 % (2019)	10%	
Schoolparticipatie 	Voortijdig schoolverlaters	% voortijdig schoolverlaters (2018=schooljaar 2017/2018)	1,2 %	1,6 %	1,53 %	1,9 % NL	WSJG
Deelnemen aan sociale netwerken 	Bewoners met dagbesteding	Aantal bewoners met dagbesteding	154	163	176	-	Zorgmonitor BBS
	Tevredenheid dagbesteding	(Heel) tevreden over dagbesteding	-	-	80 %	-	CEO 2018
	Voldoende sociaal weerbaar, 13-17 jr.	Voldoende sociaal weerbaar, 13-17 jr.	92%	-	-	-	ggdru.buurtmonitor.nl
	Eenzaamheid volwassenen	Eenzaam, volwassenen	33,5 %	-	-	-	ggdru.buurtmonitor.nl
	Ernstige eenzaamheid volwassenen	Ernstig eenzaam, volwassenen	9,5 %	-	-	-	ggdru.buurtmonitor.nl
Vrijwilligers werk 	Jongeren na maatschappelijke stage	Aantal jongeren dat vrijwilligerswerk blijft doen na maatschappelijke stage	14%	-	38 %	-	Grifland College/ Balans
	Volwassenen	% inwoners dat vrijwilligerswerk doet – incidenteel en intensief	-	42 %	43 % (2019)	46 % (2019)	PON Burgerpeiling 2019
Mantelzorg 	Mantelzorgers	% mantelzorgers	-	-	-	15% (NL 2015)	CBS
	Mantelzorgers met hoge belasting	Mantelzorgers met hoge belasting	-	-	-	14% (NL 2016)	CBS
	Gebruik huishoudelijke hulp toelage (HHT)	Gebruik HHT door mantelzorgers	102	150	186	-	Zorgmonitor BBS

¹ Klasse = Grootteklasse van gemeenten. Soest vergelijken we met gemeenten met een inwoneraantal tussen de 25.000 en 50.000 inwoners.

3. MENSEN WONEN ZO LANG MOGELIJK ZELFSTANDIG

Onderwerp	Indicator	Toelichting	2016	2017	2018	Klasse 2018 [1]	Bron
Gezondheid 	75+ zelfstandig wonend (per 1000)	Aantal zelfstandig wonende ouderen 75+ (per 1000 inwoners uit de doelgroep)	948	-	947	923	WSJG
	Wmo-voorzieningen (per 1000)	Aantal voorzieningen Wmo per 1.000 inwoners (	88	83	73	76	WSJG
	Aantal indicaties beschermd wonen	Aantal indicaties beschermd wonen			59 (2019)		Zorgmonitor BBSuo
	Doorstroom vanuit maatschappelijke opvang	Doorstroom vanuit maatschappelijke opvang					
Ondersteuning 	Tevreden met woonaanpassing	% mensen dat (heel) tevreden is met woonaanpassing/ woonvoorziening	-	-	69%	-	CEO 2018
	Tevreden met begeleiding zelfstandig wonen	% mensen dat (heel) tevreden is over begeleiding bij zelfstandig wonen	-	-	72%	-	CEO 2018

¹ Klasse = Grootteklasse van gemeenten. Soest vergelijken we met gemeenten met een inwoneraantal tussen de 25.000 en 50.000 inwoners.

4. MENSEN IN SOEST VOELEN ZICH VEILIG

Onderwerp	Indicator	Toelichting	Stand 2015	Stand 2016	Stand 2017	Stand 2018	Bron
Criminaliteit 	PGA-trajecten	Aantal PGA-trajecten		9	12	11	Gemeente
	Jeugdreclassering	Jeugdreclassering		6	7	7	Samen Veilig Midden Nederland (SVMN)
Zorg 	Aantal jeugdbeschermingstrajecten	Jeugdbeschermingstrajecten	100	95	125	140	WSJG
	Jeugd: onderzoeken Veilig Thuis	Veilig thuis onderzoeken (jeugd)		12	25	18	SVMN-rapportages
Overlast 	Meldingen jongerenoverlast	Meldingen jongerenoverlast		697	562	422	Politie
	Meldingen verward gedrag	Verward gedrag		69	111	112	Politie (alleen eerste half jaren)
	Trajecten buurtbemiddeling	Trajecten buurtbemiddeling Soest/Soesterberg		52	53	60	Indebuurt033
	...waarvan geslaagd	...waarvan positief afgerond		80%	80%	73%	Indebuurt033
Leefomgeving 		Rapportcijfer veiligheid in de buurt	7,1	-	7,0	-	Veiligheidsmonitor
	Rapportcijfer veiligheid in de buurt	Ervaring veel overlast in de buurt	47,4%	-	47%	-	Veiligheidsmonitor
	Ervaring veel overlast in de buurt	Gemeente betreft buurt bij leefbaarheid en veiligheid in de buurt	24,8%	-	31%	-	Veiligheidsmonitor